Reg No M 3152

జమీన్ రైతు

ప్రతీ శుక్రవారము ప్రకటింపబడును

సంపుటం 4 ౬ సంచిక 12. | నెల్లూరు— 24-5-35 - శుక్రవారము | సం॥ చందా 4-0-0.

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుఋణవిముక్తిసభ

—(0)—

12 తేది బెజవాడలో సమావేశమగుట!

బెజవాడలో దుర్గావిలాసమునందు యీ నెల 12 తేదిన రా॥ సా॥ కల్లిచెట్టి అబ్బాయినాయుడు గారధ్యక్షతన జరిగెను. పల్లెటూరి రైతును పీల్చిపిప్పిచేయుచున్న రైతుఋణసమస్యను సంబంధించిన విషయములను రైతులు ఒక్కచోటను కూర్చి ప్రభుత్వమున కందజేయుటయే యీసభా పరమోద్దేశము. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు కామారి వెంకటాచలపతయ్యగారు స్వాగతమొసంగుచు మద్రాసు రాజధానిలో రైతులకు 150కోట్ల రూపాయల ఋణముకలదనియు, దీనికి సగటున నెలకు నూటికి రు 2 వంతున వడ్డీపడుచున్నదనియు, వ్యవసాయ శాఖవారి లెక్కల ప్రకారము చూచినను వ్యవసాయపు కర్చులుపోను రైతుకేమి మిగులుటలేదనియు, అందువలన ప్రభుత్వమువారు దీర్ఘకాలపుబాకీలమీద స్వల్పవడ్డీలతో కోఆపరేటివ్ బ్యాంకిలద్వారా అప్పు నిచ్చి రయితులను ఋణవిముక్తులను చేయవలెననియు చెప్పిరి.

శ్రీయుత వేమవరపు రామదాసుపంతులుగారు సభను ప్రారంభించుచు ఈక్రిందివిషయములను తెల్పిరి.

ధర్మ సూత్రములు.

గ్రామఋణసమస్యనుగూర్చి చర్చించునపుడు మనము మూడుధర్మసూత్రములను ముఖ్యముగా గమనింపవలయును.

(1) ఈచర్చలలో నివారణోపాయ సూచనలలో సాంఘిక, కుల, రాజకీయ ద్వేషములకు చోటీయరాదు.

(2) సమస్యా పరిష్కారమున ఋణదాత, ఋణగ్రస్తులిరువురి పట్లను నిష్పక్షపాతముగా న్యాయదృష్టితో వర్తించవలెను.

(3) దేశము సుభిక్షముగా నున్నకాలములలో గూడ రయితుకు పరపతియు, ఋణమును అవసరము గనుక, దానికి హాని కలిగియుండునట్లు న్యాయమైనఋణమును ఒప్పుకొన్నరీతిని తీర్చుట రయితుయొక్క ధర్మము. శక్తికిమించిన ఋణముచేయుటండి ఏతత్సమయమునుపాటించి సాధ్యమైనంతవరకు తీర్చుటకు ప్రయత్నింపబడెను. ఋణము శక్తిమీరనేగాక నీతిశాస్త్రము మీదకూడ ఆధారపడియున్నదని, ఋణవిమోచనమునకు స్వయంసహాయము నవసరమని మనము భావింపవలయును.

మూడు ప్రకరణములు.

ఈసమస్యను పరిష్కరింపగోరువారు దానిలో మూడుప్రకరణములున్నవని గుర్తింపవలెను.

(1) రైతునకు కావలసిన పరపతిని, పెట్టుబడిని కలిగించు ఋణము లేర్పరుపబడుట అవసరమే. అది అధిక వడ్డీలతో, నిరంకుశ షరతులలో గాక సులభముగ తీర్చదగు స్వల్పవడ్డీలమీద ఏర్పరచవలయును.

ఋణదాత ధనమిచ్చినందుకు కొంతలాభము పొందుట ధర్మమే అయినను, దానికొరకు బాకీదారుని జీవములను పీల్చిపిప్పిచేయుట దేశారిష్టకరము గావున దాని నరికట్టుటకు ప్రయత్నింపవలయును.

(2) ఆర్థికమాంద్యమువలన పంటలధరయు, తద్ద్వారా భూములధరలును తగ్గిపోవుటచే పూర్తిఋణము చెల్లించుటకు రైతుసమర్థుడుగా లేనందున కొన్ని అసాధారణ ఋణవిమోచన సాధనము లంగీకరింపవలయును.

ఈమాటను మనసునందుంచుకొని మనము ప్రణాళికను తయారు చేయవలెను.

ఋణవిమోచనోపాయములు

రైతునకు పరపతి సంఘముల కన్న పరపతి నొసంగు సంస్థలు వేరులేవు. ఈ సంఘముల నుండియు, భూమి తనఖా బ్యాంకునుండియు స్వల్ప, మధ్యమ, దీర్ఘకాల ఋణములను తక్కువ వడ్డీలకు, న్యాయమైన షరతులతో పొందవచ్చును. కొత్తగా స్థాపింపబడిన రిజర్వు బ్యాంకులోని వ్యవసాయ పరపతి శాఖ రైతుల కుపయోగించు విధమున నేర్పరచి నడుపవలయును.

రైతులకువలయు పరపతియు, పెట్టుబడియు చాలాభాగము షాహుకార్లవలననే లభించుటవలన వారు వ్రాయు లెక్కలను, వారి వ్యాపార పద్ధతులను కట్టుదిట్టము చేయవలయును.

ఋణదాతలు వారిచ్చు అప్పునకు చేయువడ్డీ మొత్తమునకు హద్దుండవలయును. దామదుపట్ సూత్రము ప్రకారము అసలుకు మించి వడ్డీ మించరాదు. ఇతరదేశము లందువలెనే ఈసూత్రము మనలోనికి వచ్చునట్లు శాసనము సవరింపబడవలెను.

వివిధ ఋణములమీద వడ్డీరేట్లకొక పరిమితి యుండవలయును. తనఖా పత్రములపై తక్కువగను, ప్రామిసరీనోట్లపై మధ్యమముగను, చేబదుళ్లపై హెచ్చుగను నుండవలయును. ఈ వడ్డీలను గురించి ఆయా ప్రాంతములగల పరపతి సంఘములు తీసికొను వడ్డీకంటె హెచ్చుండరాదు.

సివిలు ప్రొసీజరు కోడ్‌లో రు 40 ల వేతనము కంటె తక్కువ పుచ్చుకొనువారి జీతము జప్తులోనుండి మినహాయింపవలెనని చెప్పబడియున్నది. పాటకపు జనులలో నెల 1-కి 100 రూపాయలకంటె తక్కువ సంపాదించువారి వేతనము జప్తు చేయరాదని లేబరు కమీషనరువారు సిఫార్సుచేసియుండిరి. ఆవిధముగానే రైతుభూములు, పశువులు, వ్యవసాయక వృత్తిలో వేతనము మీద పనిచేయువారికి గూడ వర్తింపవలయును.

అప్పుతీర్చుశక్తి కలిగియుండియు దుష్టచింతతో తన బాధ్యతను తప్పించుకొనగోరు అసత్యులనుగాక ఇతరులను అప్పు చెల్లింపజాలకయందులకు అరెస్టుచేసి జైయిలునకుపంపు పద్ధతి రద్దుచేయబడవలెను.

తన యాస్తినంతయు ఋణదాత అప్పునకప్పచెప్పి కాయకష్టమువలన జీవింపగోరువారికి ప్రస్తుతవిధానమునందు మోక్షములేదు. నేటి ఇన్సాల్వెన్సీచట్టము మామూలు రైతును తొందరలో ఋణవిముక్తుని చేయుటకు తోడ్పడనందున వ్యవసాయదారుల కమీషనువారు సూచించిన రూరలు ఇన్సాల్వెన్సీ చట్టమును వెంటనే నిర్మింపవలెను.

హెచ్చువడ్డీ కంట్రాక్టులను తగ్గించి, నిర్దుష్ట షరతులు తీసివేసి, న్యాయమైన పరిమితి విధించుటకు ప్రస్తుతమున్న శాసనములవలన సివిలుకోర్టుల కధికారము లేనందువల్ల ఋణస్తుల కష్టములు నివారించుటకు సివిలుకోర్టుల అధికారమును విస్తరింపవలయును.

పంటలు, పశువులు, వ్యవసాయపరికరములు మొదలగు రైతుయొక్క జీవనాధారములు రైతునుండి తీసివేయుట వలన ఆతని భూమి సాగుకాకపోవుటయేగాని రైతుకు నష్టమేగాని ఋణదాతకు లాభము లేదు.

అనేక కారణములవల్ల ఋణము హెచ్చిపోవుటచేత రైతు చెల్లింపలేని స్థితిలో నున్నాడు. ఆఋణమును రైతు శక్తికనుగుణముగా తగ్గింపవలయును. ఈవిషయమున ప్రభుత్వము వారిచటనే ఋణసమాధాన బోర్డులను నియమించి తద్ద్వారా పరిష్కారము చేయవలయును.

మన ప్రభుత్వమువారు కూడ ఇక్లే రామలింగంచెట్టిగారి ఋణసమాధాన చిత్తుచట్టమును శాసనముగా నిర్మింపవలయును.

సావుకార్ల వలెనే పరపతి సంఘములు కూడ హెచ్చువడ్డీలు, అదనపు వడ్డీలు వసూలుచేయుచున్నందున వానికి కూడ సమాధాన చర్యలు అవసరమే అగుచున్నది.

దుర్భరార్థిక వైపరీత్యముచే నేర్పడిన ఈపరిస్థితులలో రైతుకు కొన్నిరక్షణలవసరము, ధరలు పుంజుకొనుగానున్న కాలములలో భూములు వేలము వేయబడరాదు. మామూలు డిక్రీ అమల్లుకూడ నిదుమ కాలములందును, సమాధాన చర్యలు జరుగునపుడును నిలుపుదల కావలయును.

విశాల దృష్టితో పరిశీలించిన ఋణ సమస్య ఋణస్తునికి, ఋణదాతకు మాత్రమే సంబంధించినదికాదు. రైతు ఆర్థికముగా నిర్వీర్యుడగుచున్నందున భూమియు, దాని మూలమున పంటయు, తద్ద్వారా శక్తియు, తన్మూలమున వాణిజ్యమును నశించుచున్నది. ఋణము చెల్లింపవేంకున ఋణదాతల కసంతృప్తి కలుగుటచే సాంఘిక జీవనమున కలవర మేర్పడుచున్నది. అందువలన ఋణప్రదాతలగు పెట్టుబడిదారులును, ప్రభుత్వమువారును, దేశాభివృద్ధికొరకు రైతుఋణభారమును తగ్గించుటకు ప్రయత్నింపవలసియున్నది.

ఆరోజు మధ్యాహ్నం 3 గంటలకు సబ్జెక్టు సమావేశమైనది. తీర్మానాలుపపాదింపబడుటకు పూర్వము టంగుటూరు ప్రకాశం పంతులుగారు ఋణసమాధాన మార్గాలను గురించి యుపన్యసించిరి. తరువాత తీర్మానోపపాదకములు, చర్చలు జరిగెను.

తీర్మానములు

1. దివంగతులైన మునిస్వామినాయుడుగారి అకాలమరణమునకు విచారమును సూచించుచు, వారి కుటుంబమునకు సానుభూతిని దెల్పు తీర్మానము.

2. శాసనసభలో ఋణవిముక్తికి ప్రవేశపెట్టబడిన బిల్లును అవసరమగు సవరణలుచేసి న్యాయముచేసి అమలుజరుపవలెనని రామలింగంచెట్టిగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము.

3. ప్రస్తుతపు రైతుల దుర్భరస్థితిని బాపుటకును, అనుచిత సంక్షోభములనుండి రైతాంగమును కాపాడుటకును మున్న ఋణభారమునుండి రైతులను రక్షించుటకును తగిన రైతుఋణవిముక్తి శాసనమును నిర్మించవలెననియు, అదినిర్మింపబడునంతవరకు

మారటోరియం ప్రకటించి, అప్పులపై ఇంతటి నుండి వడ్డీ చార్జి చేయబడకుండునట్లును, న్యాయస్థానములు సహకారసంఘములు ఋణములు వసూలు చేయకుండునట్లును, ఇంతవరకు ఇవ్వబడిన డిక్రీలు అమలు జరుపబడకుండునట్లును, రికవరు కోర్టువారు ఆస్తుల వేలములు జరుపకుండునట్లును చేయవలెననియు ప్రభుత్వము వారిని కోరుచు గోగినేని రంగనాయకులుగారు ఉపపాదించిన తీర్మానము.

ఈ తీర్మానము విషయమై తీవ్రమైన చర్చ జరిగినది. "ఋణములు ఇవ్వగలవారి యొద్దనుండి వసూలుచేయ వీలులేదనుట చాల కష్టదాయకము" అని వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారు ప్రతిఘటించిరి. తీర్మానమును ఒక్క రామదాసుపంతులుగారు తక్క తక్కిన వారందరూ ఆమోదించిరి.

4. కాశేశ్వరరావుగారు ఈ తీర్మానము నుపపాదించిరి:—

"పాత ఋణములమీద పెరిగిన వడ్డీని పూర్తిగా రద్దుచేయవలెను. అసలు చెల్లించుటకై ఋణస్థుల ఆస్తులను 1929 ధరలకు షాహుకార్లకు ఇయ్యవలెను.

షాహుకారు లెవ్వరైన అట్లు అంగీకరించరో, 1928 నుండి ఇప్పటివరకు కలిగిన ధరలమార్పును గమనించి, అసలు తగ్గినట్లు తగ్గించి, ఆ మొత్తానికి 100-కి సం॥రా॥ వడ్డీమీద ప్రభుత్వము 40 సమానవాయిదాలమీద డిబెంచర్లు ఇచ్చి ఆధనాన్ని అట్టివాయిదాలమీదనే రైతులనుంచి ప్రభుత్వము వసూలుచేయించవలెను.

అవసరమయినచో ప్రభుత్వము షాహుకార్లకు చెల్లించి అప్పుతీర్చవలెను.

అప్పులను ఋణస్థులనుంచే వసూలు చేయవలెను గాని వారికి సహాయము చేసినవారినుంచి రాబట్టరాదు. ఏ ఋణస్థునైనను కార్మికునిగాని కర్షకునిగాని జైలుకు పంపరాదు.

ప్రాథమిక సహకార పరపతిసంఘాల పరిమితి పూచీని తాత్కాలికముగాఅయిన రద్దుపరచి, వానికి రైతులివ్వవలసిన ఋణములకు కూడా దీర్ఘవాయిదాల నియ్యవలెను.

భూములకొని బాగుబడుతామను భ్రమచే భూములను కొని రశీదులు వ్రాసిచ్చి పూర్తిధనము చెల్లించక పూర్వమే ఆర్థికమాంద్యం వచ్చుటచే రైతులపై బడిన ఋణభారం పూర్తిగా రద్దుపరచవలెను."

ఈ తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా ఆమోదింపబడినది.

మారకపురేటు ఇండియాకు లాభదాయకముగ నుండునట్లు నిర్ణయించవలయుననియు, సయాంబియ్యముపై సుంకము నధికము చేయవలయుననియు, జమీందారీ ప్రదేశములలో పన్నుల భారము నధికముగ నుండనీయరాదని, పరపుల చలామణికి తగు సదుపాయములు చేయవలెనని, తీర్మానించబడెను.

షావుకార్లవలన రయితులకు, కూలీలకు ఇబ్బందులు కలుగకుండుటకయి వడ్డీ రేటు 100కి సం॥కు రు 3ల కంటే మించకూడదనియు, నామములమీద అప్పుపెట్టుట బహిష్కరించవలయుననియు, ప్రతిషాహుకారు లైసెన్సు పొందవలెననియు తీర్మానించబడెను.

శారదాఆక్టునుండి తప్పించుకొను ఉద్దేశముతో సింధురాష్ట్రములోని ఖైరపూరు సంస్థానమున జరుపను పెండిండ్లపై ఆ సంస్థానంవారు రు 100 చొప్పున పన్ను వసూలు చేయుచున్నారు. ఏప్రెలు నెలలో యీ సంస్థానమున ఇట్టి వివాహములు 1,500 జరిగినవి.

ఆంధ్ర రైతాంగ విద్యాలయం

విద్యావిధానము: గ్రామావసరములు

శనివారపు సుబ్బారావుగారి ఉపన్యాసం.

ప్రభుత్వం ఏంచేస్తోంది

1781 సంవత్సరంలో కొందరు మహామ్మదీయులు మాకు ఇంగ్లాండు కళాశాల కావలన్నారు. కా ఈ ప్రభుత్వం అందునుగురించి ఏవిధం అయిన కృషిచేయలేదు. బ్రిటీషుప్రభుత్వానికి న్యాయశాఖ సలహా సభ్యులైన మెకాలేగారు భారతీయులకు ఆంగ్లవిద్య నేర్పినగాని మనకా దేశమందు రాజ్యంచేయుట కేవిధంఅయిన అవకాశాలుండవని హెచ్చరికచేసారు. కాని బ్రిటీషుప్రభుత్వము ఏదయినా శాస్త్రధనం ఖర్చుపెట్టి విద్యాభివృద్ధికి తోడ్పడినదంటే విశ్వవిద్యాలయాలవ్యాప్తికి అభివృద్ధికే. ఈకళాశాలలనుంచి విశ్వవిద్యాలయాలనుంచి తయారైన విద్యార్థులు ఏదో నాలుగు డబ్బుల సంపాదించుచుంటే తమ ఆదర్శముగా కొని అందులకు దాస్యము నాశ్రయించినందున ప్రభుత్వంవారి కేవిధంఅయినా భయంజనించియుండలేదు. అంచేతనే ఈనాడు విద్యార్థులధికమై నిరుద్యోగసమస్య ఉగ్రరూపం దాలుస్తున్నా ఇంకా కళాశాలల స్థాపనకు తోడ్పడుచున్నారు. మీరు ఏకమిటీ నివేదికైనా చూడండి. ఎక్కడ గ్రామవిద్యలు గురించిన ప్రశంస కనుపించదు. అసలు బడ్జటులో విద్యకై ధనమునే ఉంచు అవసరమును గుర్తించియుండలేదు. పుట్టిన ఇవ్వాళ్లకు పుదుషుకు యజ్ఞంచేకాడన్నట్లుగా ఎన్నాళ్లయిందో యీబ్రిటీషువారు ప్రభుత్వ కళ్యెములను చేబూనిన 1813 సంవత్సరానికిగాని విద్యకొరకు ఒక లక్షరూపాయీలు ప్రత్యేకింపలేక పోయిరి. ఏదో మన కళ్ళనీళ్లు తుడిచేదాని కన్నట్లుగా 1853 వత్సరంలో నియమింపబడిన పార్లమెంటరీ విద్యా కమిటీవారు మాతృభాషాభివృద్ధి చేయాలని విద్యాభ్యాసం చేయటానికి పాటుపడే వారికి తోడ్పడుటకు స్కాలర్షిప్పులు స్త్రీవిద్య వ్యాపకం చేయాలని వృత్తివిద్యల అభివృద్ధి చేయాలనిసూచించిరి. కాని అది కొద్దిగానో గొప్పగానో ప్రజల కుపయోగపడుమాగాన ఆచరణలో పెట్టలేదు. వృత్తివిద్య ఏవిధంగాఅయినా పెరిగిందాఅని చూస్తే ఒక్క అంగుళంఅయినా పెరగలేదు. తిరిగి 1882 సంవత్సరములో ఏర్పరుపబడిన యీవిద్య రాష్ట్రప్రభుత్వాలకు ట్రాన్స్ఫరు చేసినారు. కాని రాష్ట్రప్రభుత్వంకూడా చేసినది ఏమీలేదు. యీవిధంగా దేశంలో విద్యనుచంపే విధానాల ఆలోచించుటకు అనేక కమిటీల నియమించి ఎప్పటికప్పుడు పాలసీలను మార్చుకొంటు ఉండెను.

పిమ్మట శ్రీసుబ్బారావుగారు ప్రభుత్వమందలి వివిధ మార్పులను తెల్పుతూ వివిధరాష్ట్రమందలి ప్రాథమికవిద్య ఏలాచెప్పబడుచున్నది అందలి అభివృద్ధినిగురించి తెల్పిరి.

ఏవిధం అయిన చదువు?

దేశమందలి విద్యాస్థితిని పరిశీలించి ఏవిధమైన గ్రామవాసుల కేవిధం అయిన చదువు చెప్పాలా అనే విషయాన్ని గురించిన వారి స్వానుభవాన్ని తెల్పిరి.

"అసలు మనదేశంలో 26 కోట్ల 70 లక్షల మంది వ్యవసాయదారులున్నారు. 3 కోట్ల 80 లక్షలమంది వ్యవసాయ కార్మికులున్నారు. అంటే నూటికి 71 మంది వ్యవసాయంపై ఆధారపడియున్నారు. అంచేత వీరి కుపయోగపడే విద్య నేర్పాలి. ఇందులకు ప్రభుత్వంవా రేమైనా సహకారం చేస్తారాఅంటే మొన్న వ్యవసాయ శాఖాధికారియొక్క ఆదరణను నిరాకరించుచూ, రంగాగారిచ్చిన స్టేటుమెంటు నిదర్శనం.

"అసలు గ్రామంలో విద్యనేర్పవలసినవాళ్ళి వాళ్లు తరగతులుగా భాగించవచ్చును. 12 సంవత్సరాలు మొదలు 16 వరకు, 17 మొదలు 20 వరకు 21 మొదలు 30 వరకు. 31 మొదలు 40 వరకు, ఇంక నలపైదాటిన వారికి విద్య నేర్పటం అంటే" అరవై యేళ్లొచ్చాయి చదువుకొనే వంకాకనా" అన్నట్లుంది. 40 సంవత్సరాలు దాటిన వారు శైశవావస్థయందుండరు; ప్రపంచానికంతగా ఉపయోగపడరు.

"ఈ నాల్గు తరగతుల వారికి చెప్పేచదువు విద్యాఒక్కటేగాని, విషయాలు ఒకటేగాని చెప్పేచదువు వివరాన్ని మార్చుకోవాలి. ప్రాథమిక, మాధ్యమిక, ఉన్నత విద్యలవలె ఉంటుంది. అది మనుష్యుల స్థితిగతులను బట్టిమార్చుచుండవలయును. కాని ఈ క్రింది విషయాల మీదనే అందరకూ బోధించాలి."

విషయాలు

"ముందసలు గ్రామస్థులకు ఆయా గ్రామాల చారిత్రిక విషయాలను చెప్పవలెను. దాంతోగాని వారి కుత్సాహం రాదు. సామాన్యంగా చూడండి పత్రికలు చదివేవాడుకూడ తమకుగాని, తమ జిల్లాకు సంబంధించిన వార్తలు తక్క చదువరు. అందులో వారి విషయాలు కనుపించితే పత్రికలు, చదవటం, ప్రారంభిస్తారు. అంచేత వీరి కిది చాల ముఖ్యం, ఇదయింతర్వాత గ్రామ పారిశుధ్యాన్ని గురించి చెప్పాలి ఇందువిషయాన్ని గురించి చాలా ప్రచారం చెయ్యాలి. ముందవసరం ప్రజల దృక్పధాన్ని మార్చాలి. అదే ప్రధానం. ఇందులకు ముఖ్యంగా అవసరం మన ప్రచారమే. ఈప్రచారం చేస్తు పత్రికల ప్రాముఖ్యాన్ని గురించి పత్రికాపఠనావసరాన్ని గురించి తీవ్రంగా వ్యాకరించెయ్యాల. ఇందులకు ప్రతిజిల్లాలో మా ఆయాజిల్లాయందు ప్రముఖం అగు పత్రికలనుంచాలి. తరువాత ముఖ్యం అగు ఆంధ్రదైనిక పత్రికనుంచాలి. ఈవార్తావ్యాప్తి చేయటానికి విధానం మన 'వాల్ న్యూస్ పేపరు' అంటే గ్రామంలో ముఖ్యమైన ప్రదేశంలో సిమెంటుబోర్డు చేయించి దానిమీద వ్రాయటమే.

ఇవిగాక వ్యవసాయదారుల కుపయోగపడునట్లుకనీసం జిల్లా కొక్కచోటైనా ఒకశాశ్వత ప్రదర్శనశాలను నియమించి, అందు వ్యవసాయానికి అవసరం అగుపనిముట్లు, విత్తనాలు మున్నగునవి ఉంచి రైతులకు తెల్పుతూ ఉండాలి.

ఏ పద్ధతి మీదా?

"గ్రామవాసులలో చదువు ప్రారంభంలో ముఖ్యంగా ఆరువిషయాలను గురించిబోధించాలి. ముందు గ్రామంనుంచి దేశంవరకూ పరిపాలనా విధానం. ఇది ఆనాల్గు తరగతులవారికి తగినట్లు, అవసరం అగునట్లు చెప్పుచుండవలెను. తరగతి హెచ్చినకొద్ది వివరాలను అధికంగా చెప్పుతుండాలి. తరువాత, గ్రామప్రజలంతా ముఖ్యంగా కర్షకులవటంచేత, గ్రామ, తాలూకాలలో తయారగు పంటల వివరాలు, ఇతర ఆర్థిక పరిస్థితులు, (3) పశుపోషణ పశుచికిత్స (4) వ్యాపార విషయాలు, ఎగుమతి దిగుమతులు, జిల్లాకు సంబంధించినంతవరకు తెల్పుతూ రక్షణకొరకు పోరుసల్పువిటులు తయారుచేయాలి, (5) రైతులకును, గ్రామపరిశ్రమలకుగల సంబంధాన్నిగురించి, (6) హిందూదేశ చరిత్ర. ఈఆరింటిని గురించి చెప్పాలి.

ఇదే వరోజన విద్యావిధానంకూడాను. అసలు ఈఉద్యమాన్ని లేవతీసింది, నడుపుతోంది కొంతవరకూ సాధించగలిగారు."

ప్రభుత్వం ఏంచేసింది?

మేమూ చేశాం, వయోజనాభివృద్ధికి అంటారు మన ప్రభుత్వం. కాని వీరేంచేసారని విచారించితే కొన్ని గ్రంథాలయాభివృద్ధినిగాబోలు కొన్ని ఖర్చుపెట్టారు. దేశసేవకులు యీగ్రంథాలయాల స్థాపనకూడ చేయాలి. కాని అసలు చదువు చెప్పినగదా యీగ్రంథాలయాల అవసరం. ఇంతకు మినహా ప్రభుత్వం చేసిందేంలేదు కదా, అప్పుడప్పుడు దద్దుపడ్డారు మనకు. ఏంచేసినా మనమే కనుక మీరీ విషయాల్ని గమనించి ప్రచారం చెయ్యాలి గ్రామాల్లో.

పండిత డి. గోపాలాచార్యులువారి

జీవామృతము

ప్రస్తుత కాలములో అలసటచే ఆరోగ్యము చెడి, కృశించి, పటుత్వముతప్పి, నరముల దుర్బలత్వముచేతక్క, శిరోభారము, పిత్తవికారముచే బాధపడుచున్నారు. ఈవ్యాధులు శరీరమునందు నాటుకొనుటకు ముందుగనే వాటినిపారద్రోలవలెను. దీనికి జీవామృతమొక్కటే శరణ్యము. అది అతిత్వరితముగ రక్తమును వృద్ధిచేసి, నరములను బలపరచి, నష్టమయిన జవసత్వసంపత్తియు కలుగజేసి, నూతనశక్తి నుల్లాసము కల్గించి, సంపూర్ణారోగ్యవంతులుగ చేయును.

ప్రతిషాపులో దొరకును: పెద్ద సీసా రు 3—4—0.
చిన్న సీసా రు 1—12—0.

తయారు చేయువారు: ఆయుర్వేదాశ్రమము
పోస్టుబాక్సు నెం 287, మద్రాసు

పల్లెటూళ్ల ఘోష

పోలవరం రైతుల దురవస్థ

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా పోలవరం గ్రామ కరణాదాపు 8 వేల రూపాయలు శిస్తు అపహరించి రైతుల నోట దుమ్ముగొట్టి అకస్మాత్తుగా మరణించినాడు. గడచిన మూడు ఫసలీలనుండి శిస్తు చెల్లించిన రైతులకు రశీదు ఇవ్వలేదు. ఇచ్చిన సొమ్ము తాను వినియోగించుకొనుచు రైతులను అల్లాడుచూ తిరిగి చెల్లించుకోవలసివచ్చినది. గ్రామ కరణము ఏకపక్షముగా వ్రాతలు వ్రాయించినాడు. వాటికి కారణమైన ఆయా గ్రామ క్షేత్రవాసులు ఇచ్చిన సొమ్ము తిరిగి యిప్పుడు మహారాజావారుగాని ఒక పరివారముగాని విచారించుట లేదు. మహారాజ్ఞి బుల్లెమ్మ, చేప్పాల్లి, అయులవాన్లు, కంటవాన్లు, ఇత్యాది కుప్పలు కలుగు రాజాగారి భూముల పూర్వమివచ్చిన రైతులను కరణాలు, పేర్కొనిన అనుచరులు రైతుల మొర వినుటలేదు. గడచిన మూడు సంవత్సరాలనుంచి కరణం గుటకాయస్వాహా చేయుచుంటే యీ గుడ్డి దర్బారు వారికేం కావలెనని యీదుకుచు జాగ్రత్తపడలేదు? పంచాయతి గ్రామములలో నే గ్రామాధికార్ల యందుండే నమ్మకం తెలిసి రైతులు పలువురు రశీదులు తీసుకొనరు. ఇక రాజాగారి పనుల దౌర్జన్యములు పట్టణాలలో అధికము. కనుక రైతులు రశీదులు తీసుకొన్నంత మాత్రమున వారు చెల్లించిన సొమ్ము కృష్ణార్పణం కావలసినదేనా? కరణముగా అప్పట్లో పాయపత్తి గ్రామం పుట్టిం రాజా శివయ్యగారున్నా గూడా పురాణించే రైతుల వాకిటం జేసినారు.

ఈ విధంగా అన్యాయం జరిగిందని మహాజర్లు పెట్టుకున్నా కరణాల విచారణలేదు. పేష్కారుకు ఫిర్యాదు చేయడం, పేష్కారు తహసీల్దారుకు, తహసీల్దారు వంటి వారుకు యిత్యాదులు మొదలికి తోచినట్టుగా వారు కరణంయిట్లో మరల సొంతంగా భోజనంచేయడం, మా అంతట దర్జాపుర్వోక్తులు చేరు నొరుకేసి రైతుల దరఖాయించి 4 రాళ్లు కేజీలో చేసికొనడము జరుగుచున్నది.

ఈ యబంధర వ్యవహారమును శ్రీ కలెక్టరు దొరవారైనా విచారించినగాని న్యాయము జరుగదు. మహారాజావారు గుర్రపు పందెములకు కోళ్లపందెములకు సిద్ధపడ్డారుగాని తమ పేద రైతుల [illegible] లాలకించే స్థితిలోలేరు.

ఇచ్చినసొమ్ము నే తిరిగి యివ్వలేక రైతులు అల్లాడుచున్నారు. రాజాగారి పరివారము దావాలు వేసి డిక్రీలు పొందుచున్నారు. మానవస్తులు పుస్తె, పుడక, అమ్మి తద్దినాలు పెట్టుచున్నారు.

ఇకనైన రాజాగారు పేదరైతుల మొరలాలకించెదరుగాక. సిల్వర్ జూబిలీ సందర్భమున వారికిజరిపిన ఔదార్యములో పోలవరం గ్రామ రైతుల పాట్లను సంతసించునట్లు అనుగ్రహింతురుగాక.

—ఒక రైతు

పుయ్యూరు చక్కెర ఫ్యాక్టరీ.

బెజవాడ వద్దనున్న పుయ్యూరుపులోని చక్కెర ఫ్యాక్టరీకి మరి రెండు లక్షల ఋణము సోంధ్ర రాష్ట్ర సహకార బ్యాంకు డైరక్టరులు తీర్మానించిరి.

నా సైకిలు టూరింగు

యం. వెంకటశేషయ్య-నెల్లూరు.

ప్రియమిత్రులైన ఆంధ్రసోదరులకు:—

నేను తే 1—4—35 ది కాశీనుంచి బయలుదేరి ప్రయాగలను, అలహాబాదు, ఆ నోగా క్యాల్నో కాన్పూరుల మీదుగా ఆలీఘరు చేరితిని. యిచ్చట మీరాఠు మొదలుకొని హిందుస్థానమైయున్నది. ప్రజలయు. పి. యందు, ఎక్కువగా ఎల్లవేళలను గోధుమరొట్టెలను తినుచుందురు. పెరుగు, పాలు మొదలగునవి టీపార్టీలయందు ఉపయోగింతురు. యిచ్చట ఖద్దరు జీవులకు సదుపాయమైన భోజనము దొరుకుట దుర్లభము. హోటలులయందు గోధుమరొట్టె, పప్పు, బంగాళాదుంపకూర మాత్రము ఎక్కువగా దొరకును. యీ దేశ ప్రజలు అందరును ఎక్కువగా ఎల్లప్పుడును పాను (తమలము) నములుచుందురు. మరియు నహుక్కా త్రాగుచుందురు. యిచ్చట హిందువులును, మహమ్మదీయులును, చాలా చోట్ల సమాన జనసంఖ్య కలిగియున్నారు. హిందూ యువతులు ధరించు వస్తువులు కట్టుకొనుటకు యొక పావడయు, చొక్కాయును తో దిగి కొని, పన్నని గుడ్డను ముఖమునకు మాత్రము ముసిగిడి సంచరించుచుందురు. యిచ్చట పలు చోట్ల సేవాసంఘములను ఏర్పరచి జనులకు ఉచితముగా సేవలను చేయుచున్నారు. ఋతుభేదములయందును ఎండాకాలము యుండును. జనసమ్మర్దముగల చోట్లను జలపానీయములను కలుగజేయుచున్నారు. ఒంటెలమీదను, గుర్రములమీదను సామానులు మోయించుచూ ఎక్కువగా ప్రయాణములు చేయుచున్నారు. ఒంటెలను బండ్లకుకట్టి యీడ్పించుచున్నారు.

యిచ్చట ఎండలు చాలాఅధికముగా యున్నవి. ఎండలవలన ప్రజలు ఎక్కువగా కష్టపడుదురు నేను యిచ్చటనుండి ఢిల్లీవెళ్ళి వారము రోజులుండి మీరటుమీదుగా హరిద్వారము, బదరీనారాయణము వెళ్ళదలచితిని. యిప్పటివరకును వీలాటి ఎక్కువ కష్టము లేకయే సుమారు 2700 మైళ్ళు ప్రయాణముచేసినందుకు సంతసించి పుమా ఆంధ్రసోదరులకు వాసమస్కారములు తెలుపుచున్నాను.

నోటీసు

వారంటు యిలాకా

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

అసలు 1929 సం॥ నె 513 రు

నెల్లూరు మునిసిపల్ కౌన్సిలువారు—డిక్రీ హోల్డరు

జడ్జిమెంటు డెటర్లు.

హరిరంగు చనిపోయినందుకు వారసులు (1) పద్మావతమ్మ, (2) రంగాయమ్మ, (3) సోనాబాయమ్మ, (4) రాధాబాయమ్మ, జిందిలి వీధి, నెల్లూరు.

ఈ నెంబరు జడ్జిమెంటు డెటర్లకు సీలు నోటీసు కొరకు బత్తాలు కట్టినందుకు జారీ చేసు కొనబడలేదు. అందుమీద కోర్టువారు సబ్ డివిజనల్ సబ్ రిజిస్ట్రారు ఫుత్తర్వుచేసినారు. అందుచేత ఈ నోటీసును ప్రకటించడమైనది. ఈ నెంబరున సీలు నోటీసుకుగాను తే 6-7-35 దిన వాయిదా వేయబడియున్నది. కాబట్టి పైనచెప్పిన జడ్జిమెంటు డెటరు ఈ నోటీసుద్వారా హాజరు కావలెను. పొందిన చెప్పుకొనవలసిన విషయము ముందివుండిన ఆ దినము పగలు 10 ఘంటలకు కోర్టుకు హాజరై తెలుపుకొనవలెను.

నెల్లూరు, 22—5—35 } బి. వెంకటరంగయ్య, డిక్రీ హోల్డరు ప్లీడరు

ఉద్యోగీయుల జీతముల జప్తు.

బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి బిల్లు.

ఋణములను తీర్చనిమిత్తమై ఉద్యోగీయుల జీతములను జప్తుచేయ వీలులేకుండ చేయుటకు సివిల్ ప్రొసీజరు కోడ్డు సవరణబిల్లును బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు ఈమారు వారపు గెజెట్టులో ప్రకటించుచున్నారు. బిల్లుయొక్క ఉద్దేశములు యొక్కయు, కారణములయొక్కయు వివరణ యిట్లున్నది. ఈ క్రిందివిషయములు కలవు.

కార్మికుల విషయమై విచారించు బడీ నరాయల్ కమీషనువారు పనివారిలో గల ఋణబాధను గుర్తించి 300 రూపాయలకు తక్కువజీతములు గలవారి జీతములను ఋణములక్రింద జప్తుచేయరాదని తెలిపిరి.

ఈసలహా ననుసరించి 100 రూపాయలకంటె యెక్కువగాని జీతములను జప్తుచేయ వీలులేకుండ ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సివిల్ ప్రొసీజరు కోడ్డును సవరించ దలచుచున్నారు. ప్రభుత్వోద్యోగీయులు, రైల్వేకంపెనీ ఉద్యోగీయులు, స్థానిక ప్రభుత్వసంస్థల యొక్క ఉద్యోగీయుల జీతములను 100 రూపాయలవరకు పూర్తిగా మినహాయించి పై జీతములో సగమును మాత్రమే జప్తుచేయ వీలగునట్లు వారు బిల్లుచేయ దలచుచున్నారు. రెండు సంవత్సరముల పర్యంతము జీతము జప్తుచేయబడిన తరువాత, ఆ డిక్రీక్రిందగాని మరి యేడిక్రీ క్రిందగాని 12 మాసములు గడచువరకు జీతము జప్తుచేయ బడరాదని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు బిల్లుచేయ దలచుచున్నారు.

బొబ్బిలిగారి 10 ఏండ్ల విధానము.

బొబ్బిలి రాజాగారి పదేండ్ల విధానమును ఆలోచించి 10 ఏండ్లలోపుగా ఏయే గ్రామములలో అభివృద్ధి కార్యక్రమము సాగించవలెనో నిర్ణయించు కాంగ్రెస్యేతర కౌన్సిలును జూన్ 1-వ తేది ప్రభుత్వమువారు సృష్టింతురు.

ఒకఅణాబిళ్లె పంపిన శాంపిల్ ఉచితము!

ఇండో-బామ్

ఇతర అంజనములు, బాములవలె మండదు. ఒకసారి వాడినవారు మరల మరల వాడుదురు స్నేహితులకు సిఫారసు చేయుచున్నారు. తలనొప్పులు, పొట్టనొప్పులు, వాయువు పోటు, వెన్నుపోటు, పటకనొప్పి, జలుబు, దగ్గుమొదలగు బాధలను పోగొట్టును. అన్నివిధములగు నొప్పులకు బావలకు సిద్ధౌషధము.

ప్రతిచోట్లను ఏజంట్లు కావలెను.

చక్కనిదబ్బి-హో బుడ్డి 1-కి రు 0-3-0. 3 బుడ్లు 1-4-0

పోష్టుఖర్చులు వేరు

నెల్లూరు ఏజంటు:- పొన్నూరు లక్ష్మయ్యశెట్టి.

కార్నిక్ బ్రదర్స్, గిర్గాం, బొంబాయి.

రతి మాత్రలు

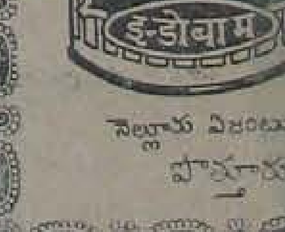

స్త్రీ పురుషులకు ఆనందములో తనివితీర్చుటకివియే? భూమండలములో

[illegible] స్త్రీల గర్వభంగ మొనర్చుటకు కనిపెట్టబడినది.

ఇందు రస సిందూరము, చేర్చక కస్తూరి, బంగారు, హిమాలయపర్వత [illegible] వారికి [illegible] సంతానప్రాప్తిలేని స్త్రీలను [illegible] మహారోగముల [illegible] [illegible]

60 మాత్రలు 3-0-0

శాంపిల్సు 30 మాత్రలు రు. 2-0-0.

డాక్టరు ఎ. నాగభూషణం, విశాఖ [illegible]

నెల్లూరు.
మునిసిపల్ మీటింగు

మునిసిపల్ మీటింగు గత 16 తేది సాయంత్రం వైస్ ఛేర్ మెన్ రెడ్డిగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమైంది. దీనిలో ప్రాముఖ్యం వహించవలె తీర్మానాలెన్నో ప్యాసయ్యాయి. వాటిలివదలి ప్రాముఖ్యంవహించిన విషయాల చర్చిస్తాం.

ఈ సంవత్సరం టవునులో ప్రైవేటు యిండ్లకిచ్చే కొళాయిల సంఖ్యగాని, పబ్లీకు కొళాయీల సంఖ్యగాని హెచ్చించ తలచుకున్నారు. అందువల్ల ఈ కంట్రాక్టు దార్లకు నాలుగుపావులు మిగల్తవి. వానికోసం యిరువురు కంట్రాక్టుదార్లు టెండర్లుపెట్టారు. వీరిద్దరు యింత వరకు ఒకపార్టీలో చేరినవారే, కాని యాచకోయాచక శ్శత్రుః అని పైసా కాడ ఇద్దరికి స్పర్థబైల్దేరింది. ప్రథములు అక్కన వెంకయ్యగారు, ద్వితీయులు యక్సు ఛేర్ మెన్ రావుసాహెబ్ గోవింద రెడ్డి పుత్రులు. టెండరు మొదటకిచ్చేదన్న విషయం కౌన్సిల్లో ప్రాముఖ్యం వహించింది. ఖాజా మొహిద్దీన్ సాహెబుగారు, అక్కన వెంకయ్యగారి కివ్వాలన్నారు. విశ్వనాధరావుగారు, బడీ వెంకటసుబ్బమ్మగారు, రెడ్డిగారికివ్వాలన్నారు. వాగ్వివాదాలు పెరిగాయి. ఇందులో లోయస్ట్ టెండరెవ్వరిదో కౌన్సిలువారికి తెలియలే. కాబట్టి వచ్చేవారికి వాయిదావేసినారు. ఈకధ విన్నవారికి కౌన్సిలర్ల స్వార్థపరత్వము, కంట్రాక్టులపిచ్చి తెలుస్తుంది. జిల్లాబోర్డు మెంబర్లు మొదలు మున్సిపల్ మెంబర్ల వరకు కంట్రాక్టులకధ ప్రాముఖ్యం వహిస్తున్నది. ఇందులో న్యాయమ్, తక్కువ టెండరుదారుకు కంట్రాక్టులు యివ్వడం ధర్మం. ఈమాదిరి కుక్కల కొట్లాటమాదిరి పోట్లాడడం అసభ్యంగాఉంది. వెనుక ఛేర్ మెన్ చేసిన వారి కొమారుడు టెండరు బెట్టడమేమిటి? వారి తండ్రిచేసిన సేవకు కొమారుడికి కంట్రాక్టునైనా యివ్వవలని కాన్వాస్ చేయడమేమిటి? ఇందుకోసరం రెండుపార్టీలు హోరాహోరిగా కొట్లాడమేమిటి? ఈచరిత్ర విన్నవారికి

నమః, నమకపో,—

వచ్చే ఏప్రెలు నెలలోగాని, లేక మే నెలలోగాని నూతన ఒరిస్సా రాష్ట్రము నిర్మింపబడునని యు, 1936 ఆగష్టులోగాని, సెప్టంబరులోగాని ఇతర రాష్ట్రీయ శాసనసభలతో పాటు ఒరిస్సా శాసనసభకు గూడ ఎన్నికలు జరుగునని యు, నవంబరు మాసంలో మొదటి ఒరిస్సా శాసనసభ నియమింప బడునని యు, ముగ్గురు మంత్రులలో కల్లికోట రాజాగారును, పర్లాకిమిడి రాజాగారును మంత్రులుగా నియమింపబడెదరనియు తెలియుచున్నది.

* * *

మదుర జిల్లాయందలి కంభం కసువలో అండిపట్టి గ్రామమున మిగుల సంపన్నుడగు చిత్తంబర నాడార్ గారి పుత్రుడు మరణించెను. ఆయన భార్య ఎవరికిని తెలియకుండ అర్ధరాత్రి వేళలో చితివద్దకేగి పుత్రుని కౌగిట చేర్చుకొని, చితిమీద పడుండి మరణించెను.

* * *

జస్టీసు నాటకం ఎట్లాయుండేది అర్థం కాకుంటుందా? ప్రజలు ఎన్నుకొనేటప్పుడే ఈ తారతమ్యాలు గమనించి ఎన్నుకొంటేబాగు.

—హితవాది.

ఇంగ్లాండు బంగారు ప్రమాణముత్తరలిన నాటి నుండి యీనెల 18 తేది వరకు బొంబాయినుండి విదేశములకు ఎగుమతి చేయబడ్డ బంగారు మొత్తము విలువ రు 227,69,33,864 లు.

* * *

జర్మనీ దేశమందు ఒక ఆమె 30 శిశువులను కనెను. అందరును సజీవులైయున్నారు.

* * *

సిధివారి సమీపమందున్న సంఘలా బజార్ గ్రామమున ఒక మహమ్మదీయుని ఆవుకు రెండు కాళ్లమీద పుట్టినది.

* * *

జర్మనియందు సైన్యము నాశ్మీనించుటయును, శాంతిని బోధించుటయును, యుద్ధముచేయుట నిరాకరించుటయును, మహాపరాధములయి మరణదండనమునకు పాలగునటులు శాసనములు నిర్మింపబడుచున్నవట.

* * *

మాస్కో—నివాసియైన పోర్టరు భార్యకు ఇద్దరు మొగపిల్లలు, ఇద్దరుఆడపిల్లలు పుట్టిరి. ఒక్కొక్కరు 7 పౌన్లు మొదలు 8 పౌనులు బరువు కలిగి యుండిరి.

యీ నెల 21 వ తేదిని వియన్నానగరమున ప్రొఫెసరు డిమలుగారు సుభాష్ చంద్రబోసు గారికి జీర్ణకోశమున శస్త్రచికిత్స జరిపిరి. బోసు గారి స్థితి సంతృప్తికరముగ నేయున్నదని తెలియుచున్నది.

తరువాతఫిలిం:—చిట్టి తమ్ముడు. శకుంతల పాటల పుస్తకములు హాలువద్ద అమ్మబడును. వెల 1-కి రు 0—1—0.

త్వరలో:—హరిశ్చంద్ర తెలుగులో మాట్లాడేఫిలిం-అద్దంకి, పులిపాటి, శ్రీమతిపసుపులేటికన్నాంబ.

అరణ్యరాజు- టార్జాన్ స్నేహితుడు"

తెలుగులో మాట్లాడే ఫిలిం,

6—45 గం॥ దినమునకు రెండాటలు. 9—45 గం॥

22-5-35 మొదలు మొదటి వార ప్రదర్శనము.

ది న్యూటాకీ పిక్చర్ పాలస్, నెల్లూరు.

(ముద్దులూలుకు క్రొత్తహాలులో)

శకుంతల

డబల్ ఆర్. సి ఎ. మిషనులపై వినసొంపుగా ప్రదర్శింపబడును.

—ముఖ్యమైన పాత్రధారులు:—

దుష్యంతుడు:—నాట్యాచార్య బ్రహ్మశ్రీ, యడవల్లి సూర్యనారాయణగారు

విశ్వామిత్రుడు, విదూషకుడు } ఆంధ్రనాటక రంగోద్ధారక, నెల్లూరు నాగరాజరావుగారు

కణ్వుడు జెస్తవాడు } బ్రహ్మశ్రీ బాకురుపండ వెంకటరావుగారు (విశాఖపట్నం)

శకుంతల:——మిస్. సురభి కమలాబాయిగారు [మిస్ వెంకుబాయి కుమార్తె]

శారంగరవుడు:—బ్రహ్మశ్రీ, గుమ్మలూరి సూర్యనారాయణరావుగారు (నెల్లిమర్ల)

శారద్వతుడు:—బ్రహ్మశ్రీ, క. విఠల్ రావుగారు (విశాఖపట్నం)

టి. బాబురావు, మేనేజరు.

యస్. అహమ్మద్ ఖాన్, ప్రొప్రయిటరు.

విశేషుల అభిప్రాయములకు పత్రికాధిపతులు ఉత్తరవాదులు కారు.

జమీన్ రైతు
శుక్రవారము.
24-5-1935

రైతు సభలు.

వత్సరములనుండి మన మండలమున పుట్టుచు గిట్టుచు నామమాత్రావశిష్టముగనుండిన రైతుమహాసభ నేడు మండల వివిధ సమస్యలలో అగ్రస్థానము వహించినదని నిస్సంశయముగ చెప్పవచ్చును. కేవల శ్రీ స్వరూపిణియగు కాంగ్రెసు దివ్యతేజము రైతాంగమును ముట్టడించి వారిని పట్టిపీడించుచుండిన నిరాశ, నిరుత్సాహము, అశ్రద్ధ పటాపంచలుగా చించి రైతుబిడ్డ నిజస్వరూపమును వ్యక్తపరచుటయే దీనికికారణము. రిపార్ వింకిల్ వలె శతాబ్దములు నిద్రించి కనులు విప్పిన రైతు తన పరిస్థితు లనుకూలంకషముగ గ్రహింపగలిగినాడు. తాను ఆర్థిక మాంద్యమునకు బలియై ఋణదాస్యమునకు దాసుడై, నామమునకు మాత్రము కనులకు పొడకట్టుచుండినను రైతుపడుబాధలు వర్ణనాతీతములు. తన జీవితమునకు వలసిన ఆహార పదార్థములను ఫలింపజేయుటయేగాక, జీవితమునకు వలయు సమస్తవస్తుసముదాయమును నిర్మించుకొనుశక్తి నాశనమగుటగాక, అన్యవస్తుభ్రాంతియు, అనవసరమగు కాలానుసరణముగ అనుల్లంఘనీయములునై, ప్రతిబంధకము లగుట విచారణీయము. కట్టుగుడ్డ మొదలు ఉప్పుకల్లువరకు, నిప్పుపుల్లమొదలు బియ్యపు నూకలవరకు, అఖిలభారత సమస్యలై ఇండియా కార్యదర్శిగారి జనరల్ పోస్టాఫీసగు ఇండియా దొరతనమువారి యధీనమైయుండి, గ్రామ జీవనమును పిప్పి పిప్పి చేయుచుండగా, రయితునకు రాజకీయము లెందుకూ అని జిలిబిలిపలుకులు పలుకు నవ్యక్తబాల వచనములనువిని, పలుకగలిగినాడని మురియనా, తెలివితక్కువమాటలని మందలింపనా! విడవలూరు మహాసభనధివసించిన గోవింద రెడ్డిగారు రైతులు రాజకీయములందు ప్రవేశింపరాదని యుపదేశించుచున్నా, "రాజ్యకాంక్ష గల రాజకీయ పక్షములు శాసనసభల కెక్కునపుడు రయితుయొక్క అభిమానముపై నాధారపడవలసి యున్నవని" రైతునకు దేశీయ రాజ్యాంగమునందుండు పలుకుబడిని గురించి విస్పష్టపరచినారు. రైతు వెన్నెముకయని అంగీకరించిరి. దేశాభివృద్ధి రైతుయొక్క ఆర్థిక అభివృద్ధిమీద నాధారపడియున్నదనియు అంగీకరించియు, రైతునకు రాజకీయములతో జోక్య మనవసరమని సాహసించి పలుకుటయెట్లు? ఈ కాలువపూడ్చి, ఆనూము కట్టించిన, ఈ నాగలినివదలి, ఆ ఇంజను ప్రయోగించిన, ఈ ఓవరుసీయరును బదలాయించి, ఇంకొకనికి 4 రూపాయలు అపరాధము విధించిన, గ్రామ జీవనము బాగుపడగలదా? దేశమంతయు ఏకకంఠముగ వద్దో అన్నను సయాంబియ్యమును ఆపుకొనజాలితిమా! సయాము బియ్యము దిగుమతి రైతుశ్రేయముకొఱకేనని అంగీకరింతుమా?

నేటి రాజకీయ నిర్మాణ విధానమూలమున గ్రామ జీవనము భగ్నమైనది. సర్వజనాంగీకృతము. వ్యాపారమే దృష్టియందుగల రాజ్యాంగ వేత్తలయొక్క, ద్రవ్యసేకరమే ముఖ్యావధిగా గమనించు వర్తకదేశము వారి పాలనముయొక్క దృష్టిపథమును అరికట్టగల్గినది. బలీయమగు గ్రామ రైతాంగముగాగలనుగాని, బహుస్వల్ప సంఖ్యాకులగు ఆంగ్ల విధాన మూలమున జీవనము గడపవలసిన వారు ఆంగ్లాభిమానులెటుల డీకొనగలరు? విద్యావిధానము సంస్కరింపవలసియుండె. చలామణి సూత్రములు త్రిప్పి వ్రాయక తప్పదు. పరిశ్రమాభివృద్ధికి పాలనాదృక్కోణమునందేమార్పు అవసరము. రెడ్డిగారుపల్కిన వానిలో పిశాచములవలె బాధించు కక్షలు పోవలెన్న సివిల్ కోర్టుల పద్ధతి మారవలెను. శిస్తు హెచ్చింపులు, రీసెటిల్మెంట్లు ఇత్యాదులు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వ హస్తగతములయ్యును దమ్మిడీమైన స్వతంత్రముగ ఇండియా ప్రభుత్వపు హృదయమునకుగాక ఖర్చుపెట్టజాలని వారేమి చేయగలరు? మూల సూత్రములు సంపూర్ణ సంస్కారము నందనిది రాజ్యాంగ మహావృక్షము నూతన వికాసముతో క్రొత్తచిగురులు, రెంపములు, పూలు, ఫలములతో ఎట్లు విరాజిల్లగలదు. తీవ్రమైన రాజకీయ ప్రబోధము గలుగకున్న, గ్రామవాసులు దీర్ఘనిద్రనుండి మేల్కాంచకున్న తమకష్టసుఖములను వారేగుర్తింపజాలకున్న నిక నెవరు వీరికి బాసటయై నిలువగలరు!

ఆరని ఆకటి బాధతో, భరింపజాలని ఋణభారముతో, తరింపజాలని దరిద్రదుఃఖముతో, ఎడతెగని దుఃఖ పరంపరలతో క్రుంగి, కుమిలి, జీర్ణమైపోవుచుండు రైతుసంఘ సహింపజాలని బడబాగ్ని జనించినది. ఈ అగ్నిని చల్లార్చుటకు తీవ్రమైన అనుపాన మత్యవసరము. రైతుబిడ్డలను నేలనొలుకు తియ్యని పలుకులతో నోదార్చి కార్య సాఫల్యము తరము స్వలాభప్రేరితులై రైతు విధ్వంసక రాజ్యాంగ యంత్రమునకే చోదకులై రయితును పిప్పి పిప్పిచేయు జోహుకుముల బ్రహ్మోపదేశముల కికమీద తలయొగ్గక. తుదకమున కొకరీతిని తమ విధానమును మార్చుకొనుచు జాతీయ సౌధమును నిర్మింతుమని బడాయికొట్టుకొను చంచల స్వభావుల కార్యక్రమమును విశ్వసించబోరు. రైతాంగము అనవసరమనియు రాజ్యము రాజ్యాంగము దేయని యెలుగెత్తిచాటు, కమ్యూనిస్టుల ఆందోళనము మా భరతపుత్రుని చెవికెక్కదు. బ్రిటిష్ పార్లమెంటువారు తమ స్వీయ భుజబలమును విశ్వసించి తయారుగావించుచుండు సంస్కార ప్రణాళిక భరత రైతు దృఢసంకల్పమును చలింపజేయజాలదు. తన భావి సౌఖ్యసంవిధానసౌధ నిర్మాణమును భరతపుత్రుడే తన స్వంత హస్తముల నిర్మించుకొనగలడు. నిర్మాణకాల మించుక దీర్ఘమయ్యెను. విసుగెత్తక నైజస్వభావమును కనుగుణ్యముగ నిర్మించుకొని సుఖజీవనయాత్ర గావించుకొనగల శక్తి సామర్థ్యములు రైతుబిడ్డకు గలవు. అన్యాపదేశములుగాని, పరోపదేశములుగాని అనవసరములని స్వార్థపరులు గుర్తింతురుగాక!

నెల్లూరు మండలమున నొక వేళ కారణాంతరముల చే కాలహరణమయ్యు రైతు ఉద్యమ బీజము సుక్షేత్రమున నాటబడినది. ఋతువుకు దగినదో హదను గావింపబడినది. వాతావరణమున అనుకూల శీతోష్ణ పరిస్థితులుగలవు. అన్యప్రాంతములనుండి దిగుమతిగాబడు విషబీజము కను నైపుణ్యముగ నటునట నాటబడుటకు తీవ్ర ప్రయత్నములు జరుగుచుండినను, నెత్తురువారును, నాటువారును ప్రోదిసేయువారు మండలీయులే యగుటచేత పరబీజము తలయెత్తకయే మాడిపోవుచున్నది. "ఆత్మబుద్ధి స్సుఖంచైవ" యను నార్యోక్తి మా మండల రైతాంగమువారి జాతీయ పతాకమై వెలయుగాక!

బాల్యవివాహము

బందరునందలి ఫ్రెంచి పేటలోను ఇతర ప్రదేశములందును గావింపబడిన వివాహముల విషయములో శారదాకమిటీవారు జోక్యము గలుగజేసుకొని శారదాశాసనమునకు వ్యతిరేకముగా చేసినట్లు కేసులు పెట్టుచున్నారట. అందువలన సనాతనులు నైజాంరాజ్యములో వివాహములు చేయుచుండుటచే అట్లాచరించుటకుగూడ వీలులేకట్లు శాసనము సవరించబడుచున్నదట. ముందెట్లు జరుగనున్నదో ఈశ్వరుని కెరుకయని పలువురు విలపించుచున్నారు.

సతీసక్కుబాయి టాకీ

చాలకాలంగా మనము నిరీక్షించుచుండిన "సతీసక్కుబాయి" మాట్లాడే ఫిలిం నెల్లూరు వినాయక సినిమా హాలులో 21 తేదీ ప్రారంభింపబడింది.

ఈటాకీచూచిన తోడనే దీనివిషయం ఒకటి రెండుముక్కలు విమర్శించాలనుకున్నా. సంపూర్ణంగా దీనినిచూచిన పిమ్మట యిది సక్కుబాయి టాకీయాలేక "సత్యభామాగర్వభంగమా" అని సందేహం ఉదయించింది. పాపం, యీకథలో 2½ ఘంటల ప్రదర్శనమునకు కావలసిన యిన్నిడొట్లు లేకపోవడంచేత చాలాకథలు యిందులో యిమిడ్చి, దీనిని కలగూరగంపచేశాడు డైరెక్టరు. కథలోని లోపాలుచాలావున్నాయి. విమర్శించివిపులంగా వ్రాయడానికి నాకువ్యవధిలేదు, వ్రాసినా చదువరులకు విసుగుకల్గునేమోయని రెండుముక్కలలో ముగిస్తా.

ఆక్టర్ల విషయం శ్రీకృష్ణపాత్రధరించిన తుంగల చలపతిరావుగారు ప్రజలు మెరుగుచూచినంత నైపుణ్యత చూపలేకపోయారు. వారు బకింగుహాము బనీను మానేసి బేర్ బాడితో మేకప్ చేసియుండినయెడల యింకను క్యారక్టరు బాగుండెడిదేమో. ఏమ పాడునపుడు కులకడం మానియుంటే బాగుండెడిది. పాపం వీరిదికాదుతప్పు. ఆడంగివేషం వేశేవారికి మొగవేషం యిచ్చేవారిదేతప్పు. పాత్రను పోషించుకోలేదు.

శివనాథయోగి పాత్రధరించిన శ్రీ చోప్పల్లి సూర్యనారాయణగారు మీసంలేకపోవడం, పండరీపురికి భక్తబృందంతో కాలినడకన ఎన్నో రోజులు పోయినను కొంచమైనను గడ్డంకనబడకపోవడంచూస్తే ఆరోజుల్లోకూడా సెల్ఫ్ షేవింగు ప్రారంభమయిందా అనితోచింది. ఏదోపాపం హరికథలు చెప్పేవారికి టాకీలలో వేషాలెందుకు? హరిదాసుడుయియుండియు భక్తిరసమును చూపలేకపోయారు.

అత్తవేషం వేసినవారు మొగవారని అందరికి తెలిసినవిషయమే. వారు ఆడవేషానికొరకు కట్టుకొన్న చీరలు కనబడకయుంటే బాగుండేది. ముసలిఅత్తవేషానికి చిప్పల బోకెందుకో. చేతులుపదేపదే తిప్పుటతప్పితే కాళ్ళెత్తు ఆక్టింగు లేకపోయింది.

సక్కుబాయి పాత్రను ధరించిన కోటీరత్నంపైవారందరికన్నా తనపాత్రను పోషించుకొనింది. అయితేపాపం కొన్ని చోట్లలో చేయవలసినంత బాగుగనటన చేయలేదు. అది డైరెక్టరు తప్పుగాభావించవచ్చునేమో.

పసులకాపరి రాజగుట

నేటి బరోడా మహారాజుగారి చరిత్ర

నేటి బరోడా సంస్థాన మహారాజాయగు గైక్వారుగారు మొట్టమొదట పసులకాపరి బాలుడుగ నుండెననియు, యక్కడనుండి తిటాలున రాజయ్యెననియు, లండనులో సివిల్ యను పత్రికలో వ్రాయబడినది.

దాదాపు ౬౦ యేండ్ల క్రిందట ఒకనాడు మిట్ట మధ్యాహ్నము యెండ చాల తీవ్రముగ కాయుచుండగా ఒక పశువుల కాపరిబాలుడు ఒంటరిగా ఒక మామిడిచెట్టుక్రింద నిద్రించుచుండెను. వానిపశువులు దూరముగ మేయుచుండెను. అట్టి సమయములో ఎవరో క్రొత్తవారు నలుగురు ఆ ఆశ్చర్యమునుచూచి వెనుకకుతిరిగి ఆబాలుడెంతో విచారించుకొని వానింటికిపోయి ఆబాలుని తండ్రితో యేవో కొన్ని విషయములను మాట్లాడిరి.

సాయంకాలము బాలుడింటికివచ్చి పశువుల కొట్టములో అడుగుపెట్టగానే యతనితల్లి యతనిని స్నానముచేసి క్రొత్తవస్త్రములనుయిచ్చి ధరింపుమనెను. ఆబాలుడికిది యేమాయని అర్థముకాక ఆశ్చర్యముతో చెప్పినట్లుచేసెను.

అట్లు క్రొత్తవస్త్రములనుధరించి లోపలికిపోయి తండ్రితోకూడ క్రొత్తవారు నలుగురు మాట్లాడుచుండుటచూచెను.

అప్పుడుతండ్రి ఆబాలునితో 'నాయనా' నీవు యీనలుగురితోగూడా పోవలసినది యనెను.

ఆబాలుడెక్కడికి అనియడిగెను.

అందుకు తండ్రి "నీవు రాజువు కాబోవుచున్నావు" యనెను.

రాజంటే ఆపసుల బాలునకేమి తెలియును? అయితే క్రొత్తచోటికి ప్రయాణమని దాయని ఉత్సాహించెను.

ఆనలుగురు క్రొత్తమనుష్యులు బరోడా మహారాణియగు జమ్నాబాయిగారి ఏజంట్లు. ఆమె భర్తవల్ల ఆమెకుసంతతి కలుగక ముందే ఆమె భర్త మరణించెను. యిందువలన మహారాణిగారు దత్తతీసుకొనదలచిరి.

పసులకాపరిబాలుడు ఆనలుగురు యేజంట్లతో కూడ బరోడా రాజనగరుచేరెను అక్కడ ఇతనికంటె మంచిమంచి వేషధారణాగులుగల బాలురనేకులు సిద్ధముగానుండిరి. వారందరును మహారాణిగారి దత్తతకుపసందయినవారిని నిర్ణయించుకొనుటకే తేబడిరి.

వారందరిని జూచి ఆపసులకాపరి బాలుడు యీబాలురందరితోబాటు తనకును క్రొత్తగుడ్డలు మిఠాయి యియ్యబడునని ఆశపడెను. తనతలనుపుమీద పాముపడగవిప్పి ఆడెననిగాని, అసమానాదరము మహారాణిగారికికలిగి తన్నురప్పించెననిగాని ఆబాలునికి యనుమానమే లేదు.

ఎవరినెత్తిమీదనయితే నాగుపాము పడగవిప్పునో వాడు రాజగునని హిందువుల నమ్మకము.

(నల్లగొండ పత్రికనుండి)

విశ్వపతివేమన కుంపట్ల సుబ్బారావుగారికి ఆంధ్రులు ఎల్లాగు యీ టాకీ జని మెచ్చారో! తమపాత్రను వారుసడి చేయలేదని చాలాకష్టపడి అనేకచాతుర్యాలు చూపించారు.

కుల్లూరు టాకీ చాలా రథసంగాయుంది. జనాకర్షణ కొరకు కైరంచుసిన్ను, పదవరేటు డ్యాన్సులు కథలోనింపారు. అంచేత అనుకొన్నంత ఆనందం ప్రేక్షకులకు కలుగక పోయింది.

ఒక ప్రేక్షకుడు.

యం. ఏ. వానికి కూలిపని.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమువారు తమగ్రంథాలయమును యిప్పుడుండుచోటునుండి క్రొత్తభవనమునకు మార్పించుచున్నారు. ఇప్పుడు యీ గ్రంథములు ఆషుతోష్ బిల్డింగు అను భవనము యొక్క మొదటి మిద్దెమీదను, మిద్దెక్రింద యింటిలోనుగలవు. వాటిని మూడవ మిద్దెమీదికి మార్చవలసియున్నది. ఇందుకై కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమువారు సుమారు ఒక డజనుమంది అండర్ గ్రాజుయేట్లను నియోగించినారు. వారిలో ఒకరు యం. ఏ. ప్యాసుఅయి, బి. టి. డిగ్రీసంపాదించి లా పరీక్షకుగూడ ఒక సంవత్సరము మాత్రము చదివి ముగించుకొన్నవారు గలరు. వీరందరును యెక్కువగాపని దొరకక అల్లాడుచుండిరి. వీరికిరోజుకు కూలి పద్ధతిపై నియమింపబడిరి. ఒక్కొక్కనికి దినమునకు 12 అణాల చొప్పున కూలియిత్తురు. వీరందరు చదువుకొన్నవారు కాబట్టి పుస్తకములను క్రిందనుండి పైకి మోసుకొనిపోవడమే కాకుండా, వరుసలపైవాటిలో తనిఖీ అవసరములేకుండా ఆపుస్తకములను వాటివాటిస్థానముల అమర్చగలరు.

కాంగ్రెసు అధికార స్వీకరణము.

రాజేంద్రబాబు సమాధానము.

తమిళనాడు కాంగ్రెసు నాయకులగు యస్. సత్యమూర్తిగారిటీవల దక్షిణ జిల్లాలలో పర్యటనముచేయుచు ఒకటి రెండు చోట్ల నూతనసంస్కరణములు వచ్చినపిదప కాంగ్రెసు అధికారస్వీకరణముచేయునని చెప్పియుండిరి. ఆవిషయమై కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగు రాజేంద్రబాబుగారి క్రిందిసమాధానమొసంగిరి.

"కాంగ్రెసువారెన్నడును తావధికారస్వీకరణముచేయుదమని చెప్పియుండలేదు. కాని ఆసమస్య యింతవరకు చర్చకు రాలేదు సరికదా, ఆలోచనలోనికి కూడ తీసికొనబడలేదు. సమయమువచ్చినపుడు అఖిల భారత కాంగ్రెసు కమిటీవారు దానిని చర్చింతురు".

జమీన్ రైతు మహాజన సంఘము

ద్వితీయ మహాజనసభ.

తిరుపతి దేవస్థానం ఎస్టేటుయిలాకా తిరుత్తని, ఆత్తిమాంజేరి, నారాయణవనం, కబ్బివాడు తాలూకాల యొక్క "జమీన్ రైతుల రెండవ మహాజనసభ" 1935 సం॥ జూను నెల 9 తేది ఆదివారం మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు తిరుత్తని యందలి గ్లోరీ థియేటరులో సమావేశమగును.

ఆసభలో జమీన్ రైతు మహానాయకులనేకులు ఇతర మండలములనుండి వచ్చి పాల్గొందురు. జమీన్ రైతుల క్షేమాభివృద్ధికై గావలసిన రాజ్యాధికారము, రోడ్లు తీర్వలు, గ్రామాదుల తీర్వల సెటిల్మెంట్లు, హైకోర్టు డిక్రీలు, పన్నువసూళ్ళు మున్నగువిషయము లనేకములు అందు చర్చించి తీర్మానములు గావింపబడును. ఈమహాదవకాశమును జారవిడువకుండ రైతు మహాజనులు తామందరు తీర్థయాత్రకు వలెనే యీమహాసభకు విరివిగా వచ్చి సభను జయప్రదముగాజరిపి మీవాక్కులను సంరక్షించుకొనవలెనని ప్రార్థించుచున్నాము.

వేమన వెంకటాచలనాయుడు
అధ్యక్షుడు.

డి. మునికన్నయ్య,
జి. రంగయ్య రెడ్డి,
కార్యదర్శులు

వార్తలు

ఇంగ్లండులో గ్లాస్కో పట్టణము నందొక పెట్టెకలదు. దానికి 480 తాళములు వేయుదురు.

§ § §

హబషుదేశమున ఉప్పుమద్దలను నాణెములుగా వాడుచున్నారట.

§ § §

ప్రపంచమున ఇంగ్లీషు మాట్లాడు వారిసంఖ్య 15 కోట్లు, రష్యాభాష మాటాడువారి సంఖ్య 6 కోట్లు, జర్మనీ మాట్లాడువారి సంఖ్య 7 కోట్లు; ఫ్రెంచిభాష మాటాడువారి సంఖ్య 5 కోట్లు కలరు.

§ § §

ఆఫ్రికా ఖండమున ప్రతిసంవత్సరము మిడుతల వలన పైరులుచెడిపోయి ఎన్నియో లక్షలనష్టము వచ్చుచున్నది. ఈ సంవత్సరము మిడుతల చంపుటకు ప్రభుత్వమువారు ఎన్నియో వేలపౌనులను వ్యయము పెట్టుచున్నారట.

§ § §

ఇంగ్లాండు దేశములో స్లిమబులో మ్యాట్లీ వెయిక్ యనుచోట నివసించు బ్లెయుగారి పతికి 1877సం॥ మార్చి 1 తేదిగల జాబొకటి కొలది రోజులక్రిందనే చేరినదట. పోస్టుచేసిన 58 యేండ్లకు చేరినదన్నమాట. ఆజాబు బ్లెయిగారి తల్లికి వ్రాయబడినది. ఆమె 1902 లోనే చనిపోయినది. ఆజాబుకై యిపుడు బ్లెయిపతి రెండుపెన్నీలు చేరింపుగూడ చెల్లించవలసి యుండెను.

§ § §

ఉష్ణదేశమందలి కొన్నివృక్షములనుండి పాలు వెళ్లును. ఆపాలు ఆవుపాలవలె రుచిగను, బలము నిచ్చునవిగనువుండును. సూర్యుడు ఉదయించగనే చెట్టునుండి పాలుకార నారంభించును. అప్పుడు జనులువచ్చి పాత్రలలో నింపుకొని పోవుచుందురు.

◆ ◆ ◆

చైనా దేశమునందొక చెట్టునుండి క్రొవ్వు వెళ్లును. దానితో మయినము వత్తులు చేయుదురు.

◆ ◆ ◆

జర్మనీ దేశస్థుడగు ఫ్రెడ్రిమవాల్టర్ అను డాక్టరు నీటిపై, భూమిమీదవలెనే నడచుటకు సాధనము తనిపెట్టినాడు: ఇవిచెప్పులవలె నుండును ఒక్కొక్కదాని బరువు 55 పౌండ్లు, పొడుగు 6 అడుగులు. లోతు 8 అంగుళములు, వెడల్పు 10 అంగుళములు. ఇట్టివొక్కొక్క పాదరక్షను ఒక్కొక్కపాదమునకు తొడుగుకొనవలెను. ఇట్టి పాదరక్షలను ధరించి నీటిపైనిలుచుండి, రెండు చేతులలోను రెండుతెడ్డు గడలను, కొపన లో హామితో సిలెండరు ఆకారములో చేసిన మద్దెలను గలవానిని పట్టుకొనవలెను. ఈసిలెండర్లను నీటిపైనొక్కినకొలది ఆనీటిబొట్లు ముందుకు పోవును వాల్టరుగారు ఆబోట్లును ధరించి డెవర్ నాగ్యను దాటినారట. ఇప్పుడు ఇగ్లీషు ఛానల్ దాటుటకు యత్నించుచున్నారు గంటకు 5 మైళ్లు చొప్పున ఛానల్ అంతయు ఆయిదుగంటలలోనాయన దాటజూచుచున్నారు.

◆ ◆ ◆

అమెరికాలో ఇపుడు ప్రభుత్వము వారిచే 220 లక్షల నిరుద్యోగులు పోషింపబడుచున్నారు. వారికై నెలకు 18 కోట్ల డాలర్లు ఖర్చు అగుచున్నది. ఇట్టినిరుద్యోగులకు ఒక్కొక్కరికి యిద్దరు ముగ్గురు బిడ్డలు పుట్టుచున్నారు. అందువల్ల వారికి చాల భోజనము చూపవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వము వారిని బాధించుచున్నది. వారు సంతాననిరోధపద్ధతి నవలంబించుటకున్న రోమన్ కాథలిక్ మతస్థులకు మతసంబంధమైన ఆక్షేపణ బాధించుచున్నది.

కలరా

భీతినొందకుడు! భీతినొందకుడు!!

మాయొక్క "విషూచీ విధ్వంసిని, కర్పూరసారము" అను నీ రెండు ఔషధములను కలరా తగిలిన వెంటనే వాడినచో ఒకటి రెండు మోతాదులతోనే వాంతి భేదులను నిలిపి ప్రాణాపాయమునుండి కాపాడును.

ప్రాణరక్షణకై ప్రతి యింటియందొక సెట్టు ఉంచుడు.

నేత్ర రోగములకై మీరు భయపడనేల?

విశ్వనాథం సుబ్బరామ వైద్యగారిచే

కంటి కలకలు, పొరలు, పువ్వులు, దురదలు, గుర్వాంశములు, రేచీకటి, మొదలగు కంటి వ్యాధులను, అంజన, తర్పణ, ఆశ్చ్యోతన, సేచన, నస్య శిరోవస్తి, షాళనాది, చికిత్సా విధానములచే త్వరగా కుదుర్చుకొనుడు.

ప్రతి ఉదయము 8 గంటలకు బ్రాంచి వైద్యశాలవద్ద వైద్యగారి సలహా పొందుడు.

విశ్వనాథం సుబ్బరామయ్యగారి

నిరీక్షణక్రింద శాస్త్రీయముగా తయారైన ఆయుర్వేద ఔషధములు సరసమైన వెలలకు మావద్ద లభించును.

వంట ఔషధములు	అంజనములు
కజ్జలి ఔషధములు	లేహ్యములు
ఆసవారిష్టములు	భస్మములు
క్వాథచూర్ణములు	తైలములు

విశ్వనాథ ఆయుర్వేద వైద్యశాల

హెడ్డాఫీసు కోవూరు. బ్రాంచి ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు

ఇంద్రియసంజీవినీవటి

శ్రీవాంఛ లేనివారికి, యౌవనముపోయినవారికి, శుక్లనష్టము మొదలగు వ్యాధులచే వీర్యము పల్చనైనవారికి, స్త్రీల కుసుమవ్యాధులకు వరప్రసాదము వంటిది. పథ్యములేదు. అద్భుతమైన గుణమునిచ్చును.

60 మాత్రల సీసా 1 కి రు 1-8-0.

గ్రహణి మాత్రలు

రక్త, జిగట, అతిసార, బాలగ్రహ, కలరా మొదలగు సమస్త విరేచనములకు అమోఘముగా పనిచేయును. ఒక మాత్రకే గుణము కనుపించును.

25 మాత్రల సీసా 1 కి రు 0-6-0.

క్యాటలాగు ఉచితము — ఏజంట్లు కావలెను.

నల్లి వెంకటరెడ్డి,
ఇంద్రియ సంజీవి డిపో, యేలేటివారు,
పెనుగొండపోస్టు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

ఉచిత చికిత్స

స్త్రీవ్యాధులకు — గనేరియాకు

స్త్రీ వ్యాధులు, సుఖవ్యాధులు, వాని వలన కలిగిన [illegible] గనేరియాలకు [illegible] వ్యాప్తి ఎంతో తీవ్రముగానున్నందున స్త్రీలకు గనేరియాకు 25-5-35 వరకు చికిత్సచేయుదుము.

పంతంగి సుబ్రహ్మణ్యశర్మ
ఆత్మకూరు, నెల్లూరు.

నెల్లూరు డైరీ.

(విమర్శకుడు)

జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షులు, ఉపాధ్యక్షులు నల్ల గారికి కృతజ్ఞులయ్యారు. బోర్డు రాజ్ నెల్లూరు టవున్ సమీపంలో రోడ్లో మంది అమృతఫలాలు కంట్రాక్టర్ల సంబంధంలేనివారు, టీచర్లను ఇన్స్పెక్ట్ చేయనివారుండగా, పాపం ఉదయగిరి కొండల్లో ఎల్లగారి భోంచేస్తున్న అభ్యర్థ్యనాయుడుగారికే బోర్డువాళ్లు అప్పగించి పోవడం, దుర్గంధ ధూయిష్ట పరిపాలనా దశలు జప్తీమువారికే వెళ్లింది కాని లోకంలో మరి ఎవరికైనా వెల్లుతుందా? కంట్రాక్టర్లకు, కమ్యూ భూయిష్టమైనదాని అనిపించి మాంబల్ల జప్తీమపాల న మరిక్కో, ప్రజలు పిర్లలేవానికి ఏకమై అను భవిస్తున్నారు రావణాసుర పరిపాలనమాదిరి.

* * *

ఏపార్టీ అయినా మంచిని మంచిగానే గ్రహిస్తాం. రాజేంద్రరావుగారు నెల్లూరు కమీష నరుగానే కష్టారంటున్నారు. యువకుడు, విద్యాధికుడు, సమర్థుడు. ఇతనిని కొత్తరుంచి వెళ్లకనే! కాని స్వతంత్రాన్ని విడకుండా విష్వాసిక గౌరవం దక్కించు కోవడం అత్యక్తి చేతులో నే యుంది.

* * *

కోవూరు తాలూకా పిల్లిపేరర కిస్తు కూర్చిన ఆందోళన హెచ్చుగానే ఉంది. అధికార్లు కోరినట్లు వ్రాసియిచ్చిన మీదట తోసిపేసిన కిస్తు కూడా తిరుగా దాఖలేశారు ఒక అపవాదం ఉంది. దాని నిజా నిజాలు ప్రకటిస్తే బాగుంటుంది అధికార్లు.

* * *

మద్రాసు రాజధానిలోని 83 మునిసిపాలిటీలలో యిక 8 మాత్రమే కమీషనర్ల నియామకంగావాలట! దానిలో నెల్లూరొకటి. వచ్చే కౌన్సిలు సమావేశంలోపల ఈయాయ తప్పక భక్తి అభరియంటున్నారు. జస్టిసుపార్టీవారి చేతగాని పరిపాలనవల్లనే ఈనియామకాలు తటస్థమైనవి ఇప్పటి భ్రాతిగంధంలో ఇదివరాగా చేయున్నా, ముందు ముందు అధ్యక్షులకే ఇదిలోటుగా దంటారా?

* * *

ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు 16 తేదిశాం గ్రెసు అధ్యక్షుడికి సంబంధించిన కేసులో కూడూరుకు 8-వ క్లాసులో ట్రావెల్ చేసి సెకండ్ క్లాసు బత్తా దాఖలేశి వారటన్నే, ఈదాఖలేసిన బత్తా కాంగ్రెసు ప్రెసిడెంటుగారి డబ్బని తెలియదు కాబోలు!

* * *

యువతీ విద్యాలయ మొకటి 9 తేది ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్య పంతులుగారు స్థాపించారు. కస్తూరిదేవి విద్యాలయమనే పేరుతోనే ఆకమిటీ క్రిందనే సాగించి ఆయాస్థిని దీనిక్రింద వినియోగించు కొంటే మంచిదని పౌరులంటారు వెంకట సుబ్బయ్యగారికి విద్యాదానం అంటే బహుసరదా. ఉన్నత దంపతులు మాదిరి ఈజిల్లాలో ఈ సంస్థను వృద్ధిపొందిస్తేమంచిది. ఒకటి రెండు విద్యాలయాలు నెలిపించినవి నశించిపోయినా పట్టుదలతో తిరుగా ఈవిద్యాలయాన్ని స్థాపించినందుకు పంతులవారు అభినందనార్హులే

* * *

వాసుదేవ నాయుడుగారు.

వీరు గత జిల్లాబోర్డు ఎన్నికల తదనంతరం ప్రభుత్వంవారిచే యాధ్యాత్మిక్స్వేమణికు వెంకటగిరికి పంపబడ్డారు. అప్పట్లోవారు చూపినసిష్పక్షపాతం కర్తవ్యం శ్లాఘనీయం. వారు శెలవో ఆసమయములో రైతులు ఎన్నో ఆపదల పొందియుందురు. పోలీసు డిపార్టుమెంటులో యిలాంటి అధికారులుండుట అగరు. వీరు యిామధ్య గూడూరు సర్కిల్ యిన్స్పెక్టరుగయుండి 16 దినాల క్రిందట కర్నూలు జిల్లా కోయిలకుంట్ల సర్కిలుకు మార్చినట్లు వినుచున్నాము. వీరికి భగవంతుడు ఆయురారోగ్యము లొసంగుగాక.

—వెంకటగిరి రైతు.

తూపిలి కాల్వ.

యీకాల్వ ప్రతి మార్చినెలలో ఎస్టేటువారు వస్తుంది. ఏప్రిలు నెలలోనే అణిగిపోతుంది చెన్నూరు కాశీకాల మాదిరి. యీసంవత్సరం కూడా అప్పుడే పట్టింది. ఈ కాలువా మీద ఎస్టేటువారికి చవితితల్లి ప్రేమజాస్తి. రైతులు ఇకనైనా మేలుకొని ఆందోళనకర్తవ్యమేలు.

—మల్లాం రైతు

కలువాయి పంచాయతీ బోర్డు.

రామనాథంగారి దుడుకు చేష్టలు.

రామనాథంగారు అంటే అసిస్టెంటు పంచాయతి ఆపీసరు ఒక మాటుమాపూరు వచ్చాడు. పోస్టల్ సేవింగ్సు బ్యాంకిలో కట్టుకొనుటకు పైవారి ఉత్తరవు రావందువల్ల గ్రామపంచాయితీ ప్రెసిడెంటు వాగిరెడ్డి వెంకురెడ్డిగారివద్ద రు 450 బోర్డుసొమ్ము నిల్వయుండింది. అది బ్యాంకిలో కట్టలేదని ప్రెసిడెంటును ఊడదీశాడు. సేవింగ్సు బ్యాంకిలో కట్టుకొనుటకు పోస్టాఫీసువారికి గత నవంబరు 4 తేది ఉత్తరవొచ్చింది. 5 తేది ప్రెసిడెంటు డబ్బుకట్టారు. ఇందులో ప్రెసిడెంటు తప్పులేదు. 60 మంది గ్రామ పంచాయితీ ప్రెసిడెంట్లు యిప్పటివరకు క్యాష్ సేవింగ్సు బ్యాంకీలలో కట్టకపోతేవారికెవ్వరికీ పోకుండా ఇతరకడుపుమంటతో యీపని చేశాడు. తర్వాత ప్రెసిడెంటు అప్పీలుచేయగా తిరుగా ఎన్నికలలో పోటీ చేయవచ్చునన్నారు. పోటీ చేసితిరుగా వెంకురెడ్డిగారు గెల్చారు మాచారావుగారి పిల్లకాయలకు ఉద్యోగా లిచ్చి నందువల్ల వచ్చేముప్పు.

—కలువాయి విలేఖరి.

ఉదయగిరి కల్లబొల్లి ప్రచారం

వైశ్యకతో సముదర్శినికి ఒక విలేఖరి వ్రాశాడు. దానినే స్వతంత్ర ముద్రించు కొన్నది. "అడలేనమ్మ వద్దలమైబడి మొత్తుకొన్నదన్నట్లు" చేయను చేతకానివారికి చేసేవార్ని చూస్తే కడుపు మండెందుకు? త్వరలో కంపసముద్రంలో రైతుల సభ జరుగ బోతున్నది. ఆ విలేఖరి అనర్థలో వచ్చి తన వ్రాతను సమర్థించుకుంటే బాగుంటుందని శాసనము.

—ఉదయగిరి రైతు.

ఆ యావుచచ్చింది!

గుమపాటి పాళెంలో దూపర్తి పోలారెడ్డి ఆవుమాడితో ఉండి ప్రసవించలేక బాధపడుతుండగా వెటర్నరీ డాక్టర్ గారిని పిలువగా రు 15 లు యిస్తే వస్తానన్నారు. అడబ్బు యివ్వుకొనిపోయి విచారించగా ఎక్కడా కానరాలే! పాపం ఆయావు చివరకుచచ్చింది. రైతుల కుపకరించని అధికార్లను నియమించి ఏమిలాభం. ఇది జరిగి మూడు నెలలు. అధికార్లు విచారిస్తే మంచిది.

—రైతు.

కురుగొండ.

కురుగొండ పార్టీలకూర్చి హరిజనుడు చేత తో స్వతంత్రలో ఎవరోవ్రాశారు అస్వతంత్ర పత్రిక యొక్క కాపీపోస్టు ద్వారా నాకు రాబడినది. దీన్నిబట్టి నేనువ్రాసినట్లు గ్రామస్తులు భావించారు. నేనెప్పుడు అట్లువ్రాయలేదు. స్వతంత్ర పత్రికవారు ఎవరు తమకు వ్రాసినది తెలుపరికటించ ప్రార్థన.

—చీరాం రాముడు.

పశుఘోష - జప్తీలగోరమం.

వెంకటగిరి తహసీలుదారు ప్రతిభ వెలిగిపోతున్నది. యీతాలూకాలో పంటలులేవు. తినుటకు తిండిలేదు. పశుఘోష విపరీతంగా ఉంటే, తహసీలుదారు గ్రామాల్లో ప్రవేశించి తనకుసరి పడనివారి పశువుల జప్తీచేయించి గ్రామాంతరాలకు తోలించి వాటికి నీళ్లు మేత వేయక ఘోషింప చేస్తున్నారు. మొన్న నెరిమిడి పశువుల జప్తీ చేయించి అత్తిరము తోలిపెట్టగా వాటికి మేత నీళ్లు లేక పడిన ఎల్లాటం చెప్పశక్యంకాదు. గ్రామాలనుండి కొంతమంది బ్రతుక లేక దేశాంతరం వెళ్లెట్టున్నది.

—ఒక రైతు.

వెంకటగిరి దివానుగారికి.

పంట్లూరులో ఘోరము.

పంట్లూరు బక్కనట్టు అను ప్రదేశము యు 4—0 లు. ఈ ప్రదేశము షుమారు 15 సంగి వాడు రివిన్యూ యాలము బడినగిరి స్వాధీనమైనది. అదిమొదలు సాగులేదు. పెరువాయిల మునిస్వామి మీద రు 117-0-0 లకు దావా జరిగి నోటీసు రాబడినది. తహసీలుదారుని వారి నడుగగా రు 14/- లు ఖర్చులు చెల్లిస్తే దావాలోని చేయిస్తామన్నారు. ఈ పొలాన్ని తాము తన్నికేవి అక్రమంజేసిన అధికార్ల నెత్తిన ఖర్చులు విధించి కేసుతోసి వేయింతూని కోరుచున్నాము.

—గ్రామ రైతు.

అక్తివరము నిరాద దాడి.

ఈ గ్రామం మీద దాడి ప్రతిదినం ఏదో యొక మాదిరి జరుగుతూనే యుంటుంది.

మొన్న 20 తేది నాడు వేమూరు సుబ్బారెడ్డిగారి పశువులను జప్తీచేయకనే వేమూరు రామిరెడ్డి కట్టుముట్టునుండి తోలుకొని పోవుచుండగా అభ్యంతర పెట్టినాడనే మిషతో సదరు సుబ్బారెడ్డిని, వేమూరు రామిరెడ్డి అమానుషంగా కొట్టినారు, ఆకొట్టిన దెబ్బలు చెప్పశక్యంగాదు. ఎవరితో చెప్పుకుంటాడు పాపం! యీమాదిరిగా గ్రామాలలో సిబ్బందిని పెట్టి ఎస్టేటువారు ఇంతటి ఘనకార్యములచేయించుచున్నారు. విద్యాధికుడైన దివానుగారు యీలాటి కార్యముల పోత్సహించినట్లా గర్హించిట్లా.

—ఒక రైతు.

పంచాయతీ బోర్డులు

గ్రామ అభివృద్ధి.

ప్రతి సంవత్సరము ప్రతిగ్రామరైతులు కొన్ని వేల రూపాయల కిస్తు సర్కారువారికి యిచ్చుచున్నారు. లోకల్ బోర్డు ఆక్టు 6 వ సెక్షను క్రింద గ్రామములోనుండు రైతులందరు ఏకమత్యముతో గ్రామ అభివృద్ధికొరకు పనిచేసుకొనిన గవర్నమెంటువారు ప్రతిగ్రామములో ఒక పంచాయతీ బోర్డు స్థాపించవచ్చునని వుత్తర్వుచేసియున్నారు. రైతులు చెల్లించు మొత్తము కిస్తులో నుండి ప్రతిరూపాయకు రు 0-0-6 వంతున పంచాయతీ బోర్డుకు ఫండుగా ప్రతిసంవత్సరం యిచ్చుచుండెదరు. ఈ మొత్తముగాక కొత్త కొత్త రోడ్లు వేసుకొనుటకుగాని మంచినీటి బావులుత్రవ్వుకొనుటకుగాని అయ్యేఖర్చులో సగము వరకు గ్రాంటును ప్రభుత్వము వారిచ్చెదరు.

గ్రామస్థులు జిల్లాపంచాయతీ ఆఫీసరునకు ఒక మహజరు పెట్టుకొనిన వారు గ్రామమునకు వచ్చి మంచిచెడ్డలు విచారించి పంచాయతీ బోర్డు స్థాపించుట యవసరమని తోచినచో అట్లు గవర్నమెంటువారికి సిఫారసుచేసి, గ్రామములో ఎన్నికలుపెట్టి మెంబర్లను ఏర్పాటు చేసెదరు.

గ్రామాభివృద్ధి ఆయాగ్రామ రైతుల చేతులోనే వున్నది. కాన ప్రతిగ్రామ రైతులును పంచాయతీ బోర్డులను స్థాపించుకొని అభివృద్ధి కెంద ప్రయత్నించ వలెను.

—గ్రామరైతు శ్రేయోభిలాషి

విచిత్రతర జ్యోతిషము.

జాతకమున్నా—లేకున్నా—"ప్రశ్న" యని వ్రాసి, కైము వ్రాయుడు. 3 ప్రశ్నలకు ప్రశ్న జవాబులు రు, 1. సంగి ఫలం రు. 1, జీవితచరిత్ర రు. 3. శ్రీ మేధా అప్పలాచార్యులు.

కొత్తగ్రహారం, కాశీబుగ్గ పోస్టు. (గంజాం.)

మూలవ్యాధి.

బవాసిప్ పంభుర్ చిరకాలమునుండియున్న వ్యాధిగాని, క్రొత్తగాను ఏటిస్థితిలో యున్నను నొప్పి, జిల, మొలలు, మంటబాధలను మొదటి మాత్రతోనే నివారణచేయును. అపకేవను లేక 8 రోజులలో సంపూర్ణగుణము. గుణమివ్వనిచో సొమ్మువాపసు ఇవ్వబడును. వెల రూ. 3.

కత్తుడా కార్యాలయం, కుంభార్ వాడ 4-వీధి, బొంబాయి, నెం. 4.

చెవుడు.

మా "బహిరోక్షేపక్" తైలము చెవి బాధలకు ఆమోఘమయినది. చెవుడు చెవిలోనీరు, చీము కారుట, పోటు మరడు, పుండ్లుమొదలగు నానా శ్రమములు పోగొట్టును. తలకొలది చెవిటివారు యీ ఔషధముచే గుణమొందిరి. గుణమివ్వని యెడల సొమ్ముతిరిగి యివ్వబడును. వెల రూ. 3.

కత్తుడా కార్యాలయం, కుంభార్ వాడ 4-వీధి, బొంబాయి, నెం. 4.

రాయలసీమ క్షామనివారణనిధి

ధనసహాయముకైవిజ్ఞప్తి.

కడప, కర్నూలు, బళ్లారి, అనంతపురం జిల్లాలలో చాల కాలాకాలములో చిత్తూరు జిల్లాలో మదనపల్లి, వాయల్పాడు తాలూకాలలోను అనావృష్టి కలుగుటవలన దారుణమైన కరవు కలిగినదని పత్రికలలో ప్రకటింపబడుచున్న వార్తల వలన అందరికి బాగుగా తెలిసియే యున్నది. ఈజిల్లాలలో అనావృష్టివలన కరవులు మిక్కిలి తరుచుగా కలుగుచుండును. 1876-78 లో [illegible] మిక్కిలి హెచ్చుగాను కరవులు [illegible].

[illegible]

లోకప్రసిద్ధియుగ్యారంటీయువ్వతగిన టి.యం. స్వామి అండ్ కంపెనీవారి

మద్రాసునశ్యము

సుగంధపరిమళనశ్యములను ఉపయోగింపుడు. ఘాటునందును, కమ్మదనమునందును, నూరడమునందును అతిశుద్ధముగాను మరియు 1వ నంబరు పొగాకుతో 25 సంవత్సరముల అనుభవముగల, మాఫాక్టరీలో చేయబడుచున్నందున, అన్నిటిలో నుశ్రేష్ఠమైనది:—

టి.యం. స్వామి అండ్ కో మద్రాసునశ్యపుశాల, సంతపేట, నెల్లూరు.

స్టౌ బీడి

ఒకసారి పీల్చి పొగాకుయందలి సువాసన గమనింపుడు.

పండ్లు కట్టబడును

డాక్టర్

యం. కె. కోదండరామరెడ్డిగారి

దంతచికిత్సాలయము,

ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

ఆహారమును బాగుగా నమలుడు! [illegible] పొందుడు! ఆరోగ్యమును పొందుడు! [illegible] దంతములను పూర్తిగా గాని [illegible] కట్టించుకొని, సౌందర్యమును పొందుడు.

సౌందర్యమే సౌఖ్యము.

[illegible]

డి. [illegible], మద్రాసు.

డోంగ్రేగారి బాలామృతము

బలహీనమైనబిడ్డలకు పుష్టియున్ను, బలమున్ను, ఆరోగ్యము నిచ్చును.

అన్నిస్థలములందు దొరకును.

ప్రొప్రయిటర్సు:—

కె. టి. డోంగ్రే అండ్ కో.,

గిర్‌గాం — బొంబాయి.

నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు [illegible] 28—5—35 తేదిన జరుగును.

దివితాలూకా జమీన్ రైతు సంఘము.

స్థాయిసంఘ సమావేశము.

18—5—35 తేదిన శ్రీకాకుళం గ్రామములో శ్రీయేకరాత్రి ప్రసన్న మల్లికార్జునస్వామివారి ఆలయములో మధ్యాహ్నము గం॥ లకు జరిగిన స్థాయిసంఘ సమావేశములో ఆమోదింపబడిన తీర్మానములు:—

1. రైతుజన బాంధవుడును జమీన్ రైతు ఉద్యమమునకు ఎంతయో తోడ్పడుచు రైతు జనాభ్యుదయమే దేశ సౌభాగ్యమని భావించి కర్షకజన సేవ గావించిన డి. బి. బొల్లిని మునిస్వామి నాయుడుగారి అకాలమరణమునకు యీ సభవారు విచారించుచు వారి ఆత్మకు శాంతి చేకూరుగాకయని భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నారు.

2. శ్రీ చల్లపల్లి రాజాగారు తమ ఎస్టేటు రైతులకు ఏమైన యిబ్బందులున్నయెడల తమవద్దకువచ్చి సాకల్యముగ ఎరుకపరచిన ఎడల విచారించుటకు సిద్ధముగ యున్నామని పత్రికాముఖమున చేసిన ప్రకటనను పురస్కరించుకొని 1. ఎస్టేటులోని ధర్మచెరువులు, తటాకములు డొలు మినహా యితర సాముదాయక భూములను ఎస్టేటువారు ఆక్రమించుకొని ప్రజోపయోగమునకు భంగము కలిగించిన సందర్భములను గురించిన్ని, 2. పట్టాలు విడుదల గైకొన్న సందర్భములలో రైతులకు కలుగుచున్న యిబ్బందులను గురించిన్ని, 3. ఆక్టుకు విరుద్ధముగ వసూలుచేయబడుచున్న తాళ్లసిస్తు వెట్టి ఖేరీజు వగయిరా అక్రమసెస్సులు వదలుకొను విషయమును గురించిన్ని 4. ఎస్టేటుపల్లపు గ్రామములలో అదనపుశిస్తు వసూలు చేసినప్పటికి పంట బోదులు మురుగుకాల్వలు వగయిరా మరమ్మతు చేయక రయితులను యిబ్బందిపరచుచున్న విషయములను గురించిన్ని, 5. శేరి భూములలో రైతులు యిండ్లు కట్టుకొనునపుడు కొంత నిర్ణీతమైన మొత్తమునుపుచ్చుకొని శిస్తును వదలుకొనుట, 6. సబ్ కమిటివారు రాజాగారిని కలుసుకొనులోపుగ సంఘమువారి నోటీసులోనికివచ్చు యావత్తు యిబ్బందులనుగురించి రాజాగారికి మనవిచేసి వారి అభిప్రాయ పర్యవసానమును యీసంఘ కార్యనిర్వాహక వర్గమువారికి తెలియచేయుటకుగాను యీ దిగువవారిని సబ్ కమిటిగ నియమించడమైనది.

1. గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్యగారు
2 కర్ర వెంకటేశ్వరరావుగారు
3. కొల్లి శేషయ్యగారు
4. కొర్రపాటి రామేశ్వరరావుగారు
5. గొర్రెపాటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు

3. ఎస్టేటు గ్రామములలో యిప్పటి ఆస్తిశిలనుబట్టి హక్కుగల ప్రతివానిపేరు ఓటరుల లిస్టులో చేరినది లేనిది పరిశీలించి అట్లు చేర్చని పేర్లున్నయెడల సకాలములో జాబితాలో చేర్పించుటకు వలయు సకలప్రయత్నములు చేయుటకు స్థాయిసంఘ సభ్యులను హెచ్చరించడమైనది.

4. కృష్ణ యిసుక రైతులు తీసికొనునపుడు జమీందారు నవుకర్లు కొందరిని ఆటంకపరచుటయు కొందరివద్ద వారి యిష్టానుసారం డబ్బు వసూలుచేయుటయు తటస్థించుచున్నందున అట్లు వసూలుచేయుటలో వారికి హక్కులున్నది లేనిది విచారించి సంఘమునకు రిపోర్టు చేయుటకు కర్ర వెంకటేశ్వరరావుగారిని కోరడమైనది.

5. జమీనురైతు ఉద్యమమునకు అత్యంతసహాయకారియగు జమీన్ రైతు పత్రికను కనీసము గ్రామమున కొకటియైనను తెప్పించవలసినదిగా ఎస్టేటు గ్రామములవారిని హెచ్చరించుచున్నారు.

6. యీ దిగువ గ్రామరయితులు పంపిన మహజర్లు చదువడమైనది.

(1) పోతవర్లంక గ్రామము (2) మల్లంపల్లి గ్రామరైతులు (3) పోతవర్లంక గ్రామరైతు వాడపల్లి రామమూర్తి సదరు విషయములు సబుకమిటీవారు రాజాగారికి మనవిచేసి పర్యవసానము కార్యనిర్వాహక వర్గమువారికి తెలియచేయవలెను.

7. యీ తేదివరకు కార్యదర్శిగారు ఖర్చుపెట్టిన రు 13-2-6 లు ఆమోదించడమైనది.

గొర్రెపాటి వెంకటసుబ్బయ్య,
కార్యదర్శి.

నీళ్ళలో వెలిగే దీపము.

ఓడలు ప్రమాదాలవలన రాత్రిళ్లు సముద్రములో పడిపోయిన ప్రయాణికులను రక్షించడానికొక క్రొత్తరకం లైఫ్ బెల్టు కనిపెట్టినాడు బోవ్టక్ యింజనీరు. ఈబెల్టులో విద్యుచ్ఛక్తి దీపం అమర్చబడి ఉంటుంది. ఈదీపం రక్షించడానికి పోయేవారికి మార్గం చూపెట్టి మునుగుతూ తేల్తూవున్న ప్రయాణీకుల వద్దకు తీసుకుపోతుంది. ఈవిద్యుచ్ఛక్తి దీపానికి వెలుతురు నిచ్చే బ్యాటరీ ఒకటి ఉంటుంది. ఇది నీళ్ళలో మునిగినపుడు మాత్రమే పని చేస్తుంది అంటే లైఫ్ బెల్టును ఉపయోగించే ప్రయాణీకుడు నీళ్ళలో మునిగిన వెంటనే యీదీపం వెలుగుతుంది. లైఫ్ బోట్సులోగూడ యీమాదిరిగానే విద్యుచ్ఛక్తి పొదుపు ... అభి ప్రాయము.

నమ్మకమైన నగల వర్తకులు

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు,

చిన్నబజారు, నెల్లూరు.

బంగారు వెండినగలు విక్రయించుటకు సిద్ధముగనున్నవి. తెలిపి ఆర్డరు ప్రకారం తయారుచేసి యివ్వబడును. పిలువబడిన కొనుగోలుదారులకు నగలు తయారుచేసి యివ్వబడును.

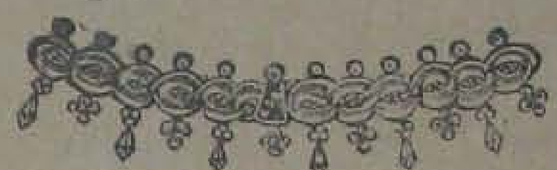

డాక్టర్ టి. యస్. రామ్‌గారి స్పెసిఫిక్స్ స్త్రీలకు దివ్యౌషధములు.

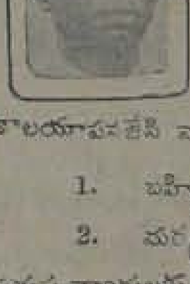

ఈదిగువ నుదహరించిన డాక్టరు టి. యస్. రామ్‌గారి స్పెసిఫిక్సు స్త్రీలపాలిటి వరప్రసాదిని అని ప్రత్యేకముగా చెప్పనక్కరలేదు. ఈ స్పెసిఫిక్సు ఎందరో స్త్రీలు బహుయిష్టముతో నుపయోగించి స్వస్థతను బొందుటయేగాక, సంతానమునుగూడ గలిగి సౌఖ్యముగా యున్నారు. పుచ్చుకొనుటకు ఇంపైనవిగానివి, గుణములేని మొదలయినవాటిచే వృథా కాలయాపనచేసి వ్యాధిని వృద్ధికెంది౦పకుడు.

1. బహిష్టు శూలనివారణి.

2. మర్మస్థానమునుండి విశేషముగా రక్తముబోవుచూ దానిచే కలుగు సమస్త వ్యాధులకు దివ్యౌషధము.

2. ప్రసవ కాలామృతము:—దీనిని ప్రసవించుటకు వారం, 10 రోజులు ముందునుంచి నుపయోగించిన కష్టములేక సుఖప్రసవము కలుగును.

4. ప్రసవించిన తర్వాత నుపయోగించు ఔషధము:—దీనిని వాడిన మలినమును పూర్తిగా బోగొట్టి తల్లి బిడ్డను ఆరోగ్యముగానుంచును.

ఖరీదు:—పైనయుదుపరచిన 1, 2, 3 ఔషధములు ఒక్కొక్కటిన్ని రు. 3 లు. 4-వ ఔషధము రు. 2 లు.

పోష్టుద్వారా తెప్పించుకొనువారికి 8 అణాలు ప్రత్యేకముగా ఛార్జిచేయబడును. ఔషధములతోగూడ వాటిని వాడు పద్ధతులు పత్యమువగైరా వివరములు పంపబడును.

డాక్టరు టి. యస్. రామ్ యల్. ఎచ్. యం. యస్. (హోమియోపతి)
అధ్యక్షుఎంవారివీధి, నెల్లూరు.

ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ (లిమిటెడు)

మచిలీపట్టణము

1934 సంవత్సరములో జరిగిన వ్యాపారము రు 22,00,000
రెండవ వాల్యుయేషను బోనసు సాలుకు 1000-కి రు 15 లు.
మొదటి వాల్యుయేషను బోనసు సాలుకు 1000-కి రు10లు మాత్రమే

అమలులోనున్న వ్యాపారం	...	రు. 80,00,000
భీమానిధి	... ...	,, 9,60,000
ప్రీమియము ఆదాయము	...	,, 3,70,000

ఆంధ్రులచే నిర్వహింపబడుచున్న యీసంస్థలో వెంటనే భీమాచేయుడు.

అన్నిచోట్ల పలుకుబడిగల ఏజంట్లు కావలెను.

వివరములకు

తన్నీరు కృష్ణమూర్తి బి.ఎ. — యం. మంగయ్య, బి.ఎ., బి.యల్.,
ఆర్గనైజర్, — కార్యదర్శి.

1048 తిప్పరాజువారివీధి, నెల్లూరు.

మాతృభూమియగు భరత ఖండము స్థితి.

హిందూదేశము యొక్క మొత్తము విస్తీర్ణము 18 లక్షల చదరపు మైళ్లు. దీనిలో 11 లక్షల చదరపు మైళ్లు బ్రిటిషువారి సంపూర్ణాధీనమును మిగిలిన 7 లక్షల చదరపు మైళ్లు స్వదేశ సంస్థానాధీశుల పరిపాలనమును గలదు. మొత్తము జనసంఖ్య యించుమించుగా 35 కోట్లు. 10 కోట్లు స్వదేశ రాజ్యములందును మిగిలినవారు బ్రిటిషు రాజ్యములందును గలరు:—

మనదేశమున పల్లెలు పట్టణముల మొత్తము సుమారు 6,90000. ఇందులో 685900 గ్రామములు. మిగిలినవి పట్టణములు. హిందూదేశమందలి మొత్తము గ్రామముల సంఖ్య 68) లక్షలు. 1 లక్షకన్న ఎక్కువ జన సంఖ్యగల పట్టణములు 38 యున్నవి.

వృత్తులు.

మన దేశమందలి జనులలో 100-కి 75 గురు కేవలము వ్యవసాయముపై నాధారపడియున్నారు. 10 మంది పరిశ్రమల మూలమున, 8 మంది వర్తక వ్యాపార మూలముగా మిగిలినవారు ఇతర మార్గములవలనను జీవనము చేయుచున్నారు. ప్రభుత్వ సంరక్షణ వలన జీవనము చేయువారు 100-కి 15 గురు చొప్పున గలరు.

మతములు.

హిందూదేశము నందలి జనులలో రమారమి 25 కోట్లు హిందువులును 7 కోట్లు మహమ్మదీయులును 60 లక్షలు క్రైస్తవులును ఇంకను మరి కొన్ని మతములవారును యున్నారు.

భాషలు.

హిందూ సామ్రాజ్యమందంతట 222 భాషలు మాట్లాడుచున్నారు. వీనిలో హిందీ మాట్లాడు వారి సంఖ్య 12 కోట్లును, వంగభాష 5 కోట్లును, ఆంధ్రము 3 కోట్లును, అరవము 99 లక్షలును. కన్నడము 125 లక్షలును పంజాబీ 90 లక్షలు, గుజరాతీ 100 లక్షలు మళయాళము 90 లక్షలు మాట్లాడుచున్నారు. ఆంధ్రులు ప్రత్యేక రాష్ట్ర నిర్మాణమునుగావించు కొనజాలక పోవుట దురదృష్టము.

విద్యావ్యాప్తి.

హిందూదేశమున విద్యాభివృద్ధి పురుషులలో 1000-కి 150 మందియు స్త్రీలలో 1000-కి 25 గురును చదువను వ్రాయను గలరు. చూచితిరా! మహమ్మదీయులలో ప్రతి పదునైదుగురిలో ఒకరు మాత్రము చదువను వ్రాయను గలరు. మనదేశమునందలి సకలజాతి మత పురుష స్త్రీలలో 30 లక్షలు మాత్రమే ఆంగ్లభాషా పరిచయము గలిగి యున్నారట.

జననమరణములు.

1000 జనులకుగల చోట ప్రతియేట నించుమించుగా 33 గురు చొప్పున జననమొందుటయు 30 చొప్పున మరణించుటయు సంభవించుచున్నది. జననమరణములు మొత్తముమీద చూచిన కాలము జరుగు కొలది మరణములే ఎక్కువగునని తెలియుచున్నది. ఇందులో కాలమునందు కొలది శిశుమరణములు ఎక్కువగుచున్నది. శిశు మరణములు ఇంగ్లండులో 1000 కి 75 చొప్పునను జపానులో 130 చొప్పునను యునైటెడ్ స్టేట్సులో 85 చొప్పునను మనదేశములో 185 చొప్పున గలుగుచున్నవి. మనదేశములో శిశుమరణములెక్కువగా నుండుట విచారించి చూడగా, అతిబాల్య వివాహములు, దరిద్ర దేవతే ముఖ్య కారణములు. పెలలకువుడే ఎక్కువగా మరణించుచున్నారు.

వితంతువులు.

ఇంగ్లండులోగల స్త్రీలలో 1000కి 75గురు వితంతువులగుచున్నారు. మన దేశమునగల స్త్రీలలో 1000-కి 180-కి పైగా వితంతువులుగానున్నారు, ఆహా! భరత ఖండవనితల దౌర్భాగ్యము!

ఎగుమతి.

ప్రత్తి, కిర్సనార, ధాన్యము, తేయాకు, సుగంధ ద్రవ్యములు. మొత్తమున్ని కలిసి 350 కోట్ల రూపాయలవి విదేశములకెగుమతి యగుచున్నవి 225 కోట్లు.

ప్రసిద్ధ సంఘములు.

మన దేశమున ప్రసిద్ధికెక్కిన సంఘములనేకములున్నవి.

(1) భారత వర్తకుల సంఘము (2) యువజన భారత క్రైస్తవ సంఘము. (3) పూనా సేవాసదనము (4) మితవాద సంఘము (5) ముస్లిం రక్షణము (6) నేషనల్ ముస్లిం సంఘము (7) మాలవ్యాగారి స్థాపించిన హిందూ మహాజనసభ,

(8) ఇండియన్ నేషనల్ కాంగ్రెసు. దాదాభాయి నౌరోజీ మహాశయుని చే స్థాపింపబడెను. యీసంఘమునకు ఎక్కువ ప్రాబల్యము, ప్రాముఖ్యము గలదు. ఇవిగాక యింకను నేక సంఘములున్నవి.

భగవంతుడీ సంఘముల ఐకమత్యము గలుగజేసి దేశ సౌభాగ్యము నిరంతరము వృద్ధిగాంచునట్లు చూచుచు హిందూదేశ పూర్వపు ఔన్నత్యము ప్రసాదించుగాక! గ్రామ పునర్నిర్మాణ మహాపథమునకు ప్రజాదుల నేర్పరచుగాక!

పి. జి. స్వామి.

మోపాడు ప్రాజక్టు రైతు మహాసభ.

1935 సంవత్సరం మే నెల 16 తేది యీజిల్లాలోని మోపాడు ప్రాజెక్టు క్రింద నీరుపొందుచుల ఆరేడు గ్రామముల రైతులు కంభాలదిన్నె గ్రామములో సుమారు 900 మంది రైతులు సమావేశమై మ॥రా॥శ్రీ గునూటి వెంకటప్ప నాయుడుగారి అధ్యక్షత క్రింద మహాజన సభ జరిపి యీ క్రింద సమూచుపరచిన తీర్మానములు ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించడమైనది.

(1) మోపాటి ప్రాజెక్టు అన్ని గ్రామముల వారు, యిరిగేషన్ బోర్డును తక్షణమే స్థాపించి గవర్నమెంటులో రిజిస్టరుచేయించుకునే వ్యవహార్యములో కొంతమంది మెంబర్లను యెన్నుకోవడమైనది.

(2) ప్రాజెక్టు అన్ని గ్రామములవారు అందరును యెల్లప్పటికిన్ని ముందుగ సైరుకు జూన్ నెల 15 తేది మొదలు నీరువదలునట్లు గవర్నమెంటు వారిని ప్రార్థించవలసినట్లు ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించడమైనది.

(3) తిరిగి 1-6-1935 తేదీన్ని చింతలదేవి గ్రామంలో యీయెన్నుకోబడిన మెంబర్లతోటి సభజరుప తీర్మానించడమైనది.

(4) యీప్రాజెక్టుకు తగినంత నీటి సప్లయి లేనందున పిల్లాపేరి కాల్వను త్వరలో అమలులోకి తెచ్చునట్లుగా గవర్నమెంటువారిని ప్రార్థించడమైనది.

ఒకవిలేఖరి.

నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ యిన్సూరెన్సు కంపెనీ, (లిమిటెడ్)
సిన్హా ప్రభువుగారి ప్రశంస.

లండను,
5 సెప్టెంబరు 1934

ది మేనేజింగు ఏజెంట్లు,
నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెని (లిమిటెడ్.)
12 మిషన్‌రో, కలకత్తా.

అయ్యా,

నాస్వంత జీవిత భీమా పాలసీ నెం నెం 6249 యల్. పి పూర్తి కాగానే, వాగ్దానము చేయబడిన మొత్తము యతి త్వరితముగా కలకత్తా నేషనల్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ వారిచే తీర్మానింపబడినదని తెలుపు మిగుల సంతోషముగా నున్నది. ముఖ్య కాగితములను వారికి పంపినవెంటనే రు 10,000లు చెక్కు నాకు చేరినది. నాపాలసీ అమలులోనున్న కాలములో కంపెనీవారు నాయెడల కనబరచిన మర్యాదను నేను చాలా మెచ్చుకొను చున్నానని తెల్పుటకు నాకు సంతసముగ నున్నది.

ఇట్లు,
(సం) సిన్హా ఆఫ్ రాయిపూర్

వివరములకు:—

సబ్ ఆఫీసు, యమ్. రామారావు,
కెనాలుకట్టరోడ్డు, ఆర్గనైజరు,
బెజవాడ. ఆత్తితోట అగ్రహారం, నెల్లూరు.
1011 సుల్తానుబజారు, హైదరాబాదు. టి. వి. రాఘవయ్య,
సెక్రటరి.

మద్రాసు రాజధాని (స్వదేశి సంస్థానములుచేరి)
334, తంబుశెట్టివీధి, పోస్టుబాక్సు నెం 150, మద్రాసు

ది స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా

ఇండస్ట్రియల్ అండ్ జనరల్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

8, తంబుచెట్టివీధి, మదరాసు.

అభివృద్ధి

చేరినవ్యాపారము	రు.	27,00,000
పూర్తిచేసిన వ్యాపారము ...	,,	20,00,000
దాదాపు ఆస్తులు ...	,,	2,00,000
గవర్నమెంటు వద్ద దీవాలపెట్టుబడి	,,	95,000
చెల్లించిన క్లెయములు (ఇండస్ట్రియల్) స్కీములు.	,,	2,50,000

"కంపెనీ నిర్వహణ చాతుర్యమునకు కంపెనీ వారిని ప్రశంసింపక తప్పదు. ప్రస్తుతపు పాలసీదారులు రాబోవు పాలసీదారులు కంపెనీ పరిస్థితులకు గర్వించవలసిన అవకాశము కలదు" అని ఆక్చ్యుయరీ కె. బి. మాధవగారు ప్రశంసించి యున్నారు.

ధారాళమైన కమీషను జీతముపై పలుకుబడిగల ఏజంట్లు కావలెను.

యమ్ యస్ ఆర్. ఎ. గుప్త,
మేనేజింగు ఏజంటు.

సంపాదకుడు, ముద్రాపకుడు, ప్రకాశకుడు, నెల్లూరు వెంకటరామానాయుడు, జమీన్ రైతు ప్రెస్, గాంధిపాళెం, నెల్లూరు.